

ΔΙΟΛΟΓΟΣ

ISSN: 2529-170X

ΤΕΥΧΟΣ

99

ΑΘΗΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

«Διορθόδοξος Σύνδεσμος Πρωτοβουλιῶν Γονέων»
ὕπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

Ἱδρυτής: π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος (†)

ΕΚΛΟΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακός Τσουρός, Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης, Ἀρχιμ.
Μελέτιος Στάθης, Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Οἰκον. Ἀνδρέας
Γκατζέλης, Κωνσταντῖνος Παπαχριστοδούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακός Τσουρός, Ἰασίου 1, Ἀθήνα

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Μητροπολίτης Βράτσας κ. Γρηγόριος, Βουλγαρία – Ἐπίσκοπος
Καρπασίας κ. Χριστοφόρος, Κύπρος – Ἐπίσκοπος Σιεματίτσε κ.
Βαρσανούφιος, Πολωνία – Ἡγούμενος Θεοφάνης Λουκιάνωφ, Ρω-
σία – Καθηγητής Cirigliani Stresa, Ρουμανία – Μοναχός Ἀρσένιος
Βλιαγκόφτης – Δρ. Γεώργιος Κρίππας – Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος
– Γεωργία Μπουρδάκου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτ. Κυριακός Τσουρός – Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης –
Οἰκον. Ἀνδρέας Γκατζέλης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ:

«Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθο-
δόξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενείας καὶ τοῦ Ἀτόμου» (ΠΕΓ). Ταχ.
Διεύθυνση: Τ.Θ. 60120, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς, Τηλ.: 210
6396665 Fax: 210 6082219, <http://www.ppu.gr>

DIALOGOS

OWNER:

Inter-Orthodox Union of Parents' Initiatives, under the auspices
of His Beatitude, Ieronimos, Archbishop of Athens and all Greece

FOUNDER:

Father Antonios Alevizopoulos (†)

DIRECTOR:

Rev. Kyriakos Tsouros, P.O. Box 60120 -
153 43 Aghia Paraskevi, Athens

Ὁ ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεῖ καὶ ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ. Σκο-
πὸς μας εἶναι ἡ ἐνημέρωση τοῦ Ὀρθοδόξου Πληρώματος στὰ
θέματα τῆς σύγχρονης πλάνης καὶ ἡ προσφορά βοήθειας, στὸ
μέτρο τοῦ δυνατοῦ, στὰ θέματα τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καὶ στὶς
οἰκογενεῖς τους. Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ συνεχίσουμε τὴν ἐργασία
μας, μᾶς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συμβολή
σας. Προαιρετικὲς εἰσφορὲς γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ἐργασίας μας
γίνονται μὲ εὐγνωμοσύνη δεκτὲς μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ (ΠΕΓ
Μεσογείων 429, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς) ἢ μὲ τραπε-
ζικὴ ἐπιταγὴ (ΠΕΓ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, Ἀριθ. Λογ.
180/296004-44, IBAN: GR57 0110 1800 0000 1802 9600 444).

Ἐκτύπωση - κατασκευὴ

Ἀφοί Χ.Ε. ΔΟΥΚΑ & Σία Ο.Ε.
Δοϊράνης 11, Ἀχαρνάι, τηλ. 210 2382910

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Τὸ μυστικὸ τῆς πλάνης» κατὰ τὸν Ὅσιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ», τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσόστομου Μαϊδώνη. 1
«Θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς μὲ ἐμμονὴ στὴν ἀλλοίωση τοῦ ἀναλλοίωτου Θεοῦ», Ἀ' μέρος, τοῦ Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Γ. Μύρου, 4
«Οἱ δεισιδαιμονίες καὶ οἱ προλήψεις», τοῦ Ἀρχιμ. Θεοφίλου Λεμοντζή. 9
«Διαλογισμὸς ἢ προσευχή», τοῦ Οἰκονόμου π. Ἀνδρέα Γκατζέλη. 11
«Μέντιοι καὶ προβλέψεις», Ἀ' μέρος τοῦ Κων/νου Παπαχριστοδούλου. 14

Εἰδήσεις - Σχόλια

«Ὁμάδες μελέτης τοῦ σκηνακοῦ τῶν αἱρέσεων» 10
«Ἐπιστολές: Προσοχὴ στὴ γιόγκα καὶ στὶς «ἐναλλακτικὲς θεραπείες»» 17
«Διακονήματα τριμήνου Ἰανουαρίου-Μαρτίου 2020» ... 20
«Ὀρθόδοξο Μακεδονικὸ Παρατηρητήριον» 22
«Ἔσεῖς γνωρίζετε γιὰ τὰ ψυχοαρρωτικὰ;» 22
«Ραδιοφωνικὲς ἐκπομπές» 23

TABLE OF CONTENTS

«The secret of error' according to Saint Sophrony of Essex», by Archimandrite Chrysostomos Maidonis 1
«Religious syncretism, with an insistence on the alteration of the unalterable God», Part 1, by Archimandrite Augustinos G. Myros. 4
«Superstitions and irrational fears», by Archimandrite Theophilos Lemontzis. 9
«Meditation or prayer?», by Father Andreas Gatzelis 11
«Mediums and foretelling the future», Part 1, by Constantine Papachristodoulou 14
News - Comments
«Study groups of the landscape of heresies» 10
«Letters: Pay attention to yoga and 'alternative treatments'» 17
«Ministrations of the January-March 2020 quarter» 20
«Orthodox Macedonian Observatory» 22
«Are you familiar with the psychoactive/psychotropic drugs?» 22
«Radio programmes» 23

«ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ» ΤΗΣ ΠΛΑΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΟΣΙΟ ΣΩΦΡΟΝΙΟ ΤΟΥ ΕΣΣΕΞ

του Αρχιμ. Χρυσόστομου Μαϊδώνη
Προέδρου του Πν. Συμβ. τῆς Π.Ε.Γ.

Ὁ Ὅσιος Σωφρόνιος θεωρεῖ τὴν πλάνη ὡς κάτι τὸ «μυστικό»¹.

Ὁ ἴδιος λέει, ὅτι ὅταν βρισκόταν στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἁγίου Σεργίου στό Παρίσι γνώρισε τὴν ἔννοια τῆς πλάνης, σάν ἓνα ὄρο πού «εἶχε κάποια μυστικὴ σημασία».

«Αὐτὸ τὸ “ξεκαθάρισμα” τῆς μυστικῆς σημασίας τῆς πλάνης, ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος, «ὑπῆρξε μιὰ πολὺ σημαντικὴ στιγμή τῆς ζωῆς μου στό Παρίσι· καὶ ὄχι μόνο γιὰ μένα, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἄλλους». Στὴ συνέχεια θὰ μεταφέρουμε τίς σκέψεις τοῦ Ὁσίου πάνω στό θέμα αὐτό.

α'. Τί εἶναι ἡ πλάνη

«Ὁ ὄρος “πλάνη” σημαίνει ἐκεῖνο πού δέν προέρχεται ἀπὸ τὸν Μόνο Ἀληθινό Θεό, ἀλλὰ ξαφνικά μᾶς φαίνεται μεγάλο καὶ ἅγιο, καὶ ἐμεῖς ἀνοίγουμε τὴν καρδιά μας στό λάθος αὐτό. Ὅταν οἱ Ἅγιοι Πατέρες ὁμιλοῦν γιὰ πλάνη, ἔχουν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τους καὶ τὴ δική τους πείρα.

Κατάλαβα τὸν ὄρο “πλάνη” ὡς ἐξῆς: Ὅταν κάποιο πνευματικὸ φαινόμενο μέ προσελκύει καὶ ἐγὼ ἀνοίγω τὴν καρδιά μου σέ αὐτό, ἀργότερα μπορεῖ νά εἶμαι σέ θέση νά διακρίνω ἂν ἔσφαλα ἢ ὄχι, καὶ μέ τὴ μετάνοια νά ἐπιστρέψω στὴν ἀλήθεια».

β'. Ὅλοι ἐπιρροεῖς στὴν πλάνη

Μᾶς κάνει ἐντύπωση ὅτι ὁ Ὅσιος θεωρεῖ ὅλους ἐπιρροεῖς στὴν πλάνη. Καὶ

1. Τὸ παρὸν ἄρθρο στηρίζεται σέ ὁμιλία τοῦ Ὁσίου πού δημοσιεύεται στό βιβλίο: Οἰκοδομώντας τὸν Ναὸ τοῦ Θεοῦ μέσα μας, ἐκδοση Ἱεράς Μονῆς Ἑσσεξ Ἀγγλίας, τόμ. Β', 2013, κεφ. 47. Ἡ πλάνη, σελ. 76-87.

αὐτό, λέει, «εἶναι ἡ τραγικὴ συνέπεια τοῦ σφάλματος τοῦ Ἀδάμ γιὰ ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας». Ὑπάρχουν μικρὰ ἁμαρτήματα, συνεχίζει, «σχεδόν δυσδιάκριτα, πού μόλις διαφαίνονται στὴ γήινη ὑπαρξή μας. Μπορεῖ ὅμως κάποτε νά εἶναι πολὺ τραγικά καὶ σοβαρά. Δέν μποροῦμε ὅμως νά ἀποφύγουμε τὴν πλάνη. Δέν λέω γιὰ ὅλη τὴ ζωὴ μας, ἀλλὰ γιὰ ἐπιμέρους περιπτώσεις της.

Ὁ καθηγητὴς μου στὸν Ἅγιο Σέργιο Μητροπολίτης Ἀντώνιος Χραποβίσκου ἔλεγε, ὅτι ἀκόμη καὶ στὸν Ἄθω μερικοὶ γέροντες βρίσκονται σέ πλάνη. Καὶ σήμερα ἡ πλάνη εἶναι παντοῦ δυνατὴ. Καὶ στό Ἅγιον Ὄρος καὶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴ Γαλλία καὶ σέ μᾶς στό Tolleshunt Knights. Πολλοὶ ἀνθρώποι φοβοῦνται μήπως πέσουν σέ πλάνη καὶ ὁ φόβος αὐτὸς ἀποτελεῖ γιὰ πολλοὺς ἀφορμὴ νά ἀποκλίνουν ἀπὸ τὴν ὀρθὴ σκέψη. Πολλοὶ δέν ἀνησυχοῦν καὶ δέν θεωροῦν σέ πλάνη, ὅταν κάποιος μεθάει καὶ κάνει τρέλες, διότι αὐτὸ δέν σημαίνει ὅτι βρίσκεται σέ πλάνη. Ἀντίθετα κάποιοι ἐκκοσμηκευμένοι χριστιανοί, ὅταν ἀκούσουν γιὰ τὸ ἄκτιστο φῶς, τότε αὐτομάτως ἀπαντοῦν: “Ἄχ, αὐτὸ εἶναι πλάνη!”».

γ'. Αἰτίες τῆς πλάνης

1. Ἡ ἁμαρτία

«Κάθε φορὰ πού διαπραττούμε ἁμαρτία ἢ ὑποκύπτουμε σέ ἁμαρτία ὁποιοῦδήποτε εἶδους καὶ σέ ὁποιοδήποτε ἐπίπεδο –νοερό, καρδιακό, σωματικό– γινόμαστε θύματα πλάνης. Τελοῦμε τὴν ἁμαρτία, γιὰ αὐτὴ μᾶς ἐλκύει. Στό ἀπο-

λυτίκιο τῶν Μαρτύρων ὑπάρχει ἡ ἔκφραση «*ἀστήρ ἀπλανής*». Ὁ ὄρος αὐτός ὑπῆρξε γιά μένα ἀξιοσημείωτος. Στήν κατάσταση, κατά τήν ὁποία οἱ Μάρτυρες παραδίδουν ὄλο τό εἶναι τους στόν Θεό, γίνονται «*ἀστέρες ἀπλανεῖς*», δηλαδή **κύκλος ἀληθείας, μέσα στόν ὁποῖο δέν ὑπάρχουν ἴχνη ἀδικίας**.

Κάθε φορά πού πέφτουμε στήν ἀμαρτία, μᾶς προσελκύει κάποιο στοιχεῖο ἀπό αὐτήν καί τήν διαπράτουμε μέ τή σκέψη, τίς κινήσεις τῆς καρδιάς μας καί τίς πράξεις μας. Γι' αὐτό ὀφείλουμε νά εἴμαστε προσεκτικοί κατά τή διάρκεια τῆς ἡμέρας καί ὅλης τῆς νύχτας, ὥστε νά μή διαπράξουμε ἀμαρτία».

2. *Ἡ ἀφηρημένη θεολογία*

Ὁ Ὅσιος προβάλλει τήν ἀγιότητα ὡς τρόπο γνώσης τοῦ Θεοῦ καί ἐλέγχει τόν διανοητικό τρόπο τῆς Θεολογίας, πού τόν θεωρεῖ αἰτία τῆς σύγχρονης πλάνης. Καταγγέλει μάλιστα τόν τρόπο θεολογίας τῶν συγχρόνων θεολογικῶν σχολῶν καί τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν. «Μπορεῖ νά συμβεῖ νά γίνουμε θύματα μιᾶς πνευματικῆς πλάνης, πού συνίσταται στό νά δίνουμε σημασία περισσότερο σέ αὐτό πού προσφέρει ἡ ἐπιστήμη τῶν θεολογικῶν σχολῶν παρά στήν ἀγιότητα τοῦ βίου»².

Ἡ διανοητική φιλοσοφία παρουσιάζεται σέ αὐτούς ὡς φῶς, ἀλλά ὁ Χριστός εἶπε: «*σκόπει οὖν μή τό φῶς τό ἐν σοί σκότος ἐστί*». Εἶναι παράξενο πῶς εἶναι δυνατόν στήν πνευματική ζωή νά παρατηρεῖται ἕνα τέτοιο φαινόμενο: στήν παρουσία τοῦ Φωτός νά λένε: «*Εἶναι μαῦρο, εἶναι σκοτάδι*», καί μπροστά σέ αὐτό πού εἶναι μαῦρο νά λένε: «*Νά, εἶναι φῶς*!» Αὐτό τό εἶδος τῆς πλάνης εἶναι πολύ διαδεδομένο στή ζωή τῆς ἀνθρωπότητος»³.

2. Ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 141.

3. Ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 143.

«Μερικοί ἐλκύονται μέ τόν νοῦ τους πρὸς τήν ἀφηρημένη θεολογία. Ἐκεῖ ὅμως εἶναι πολύ πιθανά τά λάθη. Ὡς ἐκ τούτου, ὅλη ἡ προσοχή μας πρέπει νά εἶναι στραμμένη μόνο σέ ἕνα πράγμα, νά μή λυπήσουμε τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ ὁποιαδήποτε κακή σκέψη ἢ κίνηση τῆς καρδιάς».

Ὁ μοναχός, λέει ὁ Ὅσιος, «*στήν ἀρχή δέν ἀσχολεῖται μέ τίποτε ἄλλο, παρά μόνο πῶς νά διέλθει χωρίς ἀμαρτία ὅλη τήν ἡμέρα*. Καί τότε ἔρχεται τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καί ἀποκαλύπτει σέ μᾶς τά μυστήρια τοῦ θείου Εἶναι, πράγμα πού δέν κατορθώνει ὁ ἄνθρωπος στίς ὁδοῦς τῆς ἀφηρημένης θεολογίας. Ὅταν ὀμιλῶ γιά τήν ὑπεροχή αὐτή τῆς μοναχικῆς σχολῆς, δέν σημαίνει καθόλου ὅτι ἡ στάση μου πρὸς τή θεολογική ἐπιστήμη εἶναι ἐντελῶς ἀρνητική. Ὅχι, δέν λέω αὐτό. Καί στίς ἱστορικές συνθήκες τῆς πτώσεώς μας εἶναι πράγμα ἀναγκαῖο. Λυποῦμαι μόνο γιά πολλούς ἀπό αὐτούς πού ἐκδαπανοῦν τεράστια ἐνέργεια γιά τήν ἐκμάθηση τῆς θεολογικῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, καί τῶν ὁποίων ἡ διανοητική γνώση παρουσιάζεται κατά κάποιον τρόπο ὡς ἤδη πραγματοποιημένη τελειότητα. Μέ τήν ἀφηρημένη θεολογία εἶναι ἀδύνατον νά ἐπιτύχει κανεῖς τήν τελειότητα.

Στήν πορεία τῆς ἱστορίας ἡ ἐξουσία μέσα στήν Ἐκκλησία δέν δόθηκε σέ Ἁγίους ἀλλά σέ πολυμαθεῖς, καί σέ αὐτό ἔγκειται ἡ τραγωδία τοῦ κόσμου καί τῆς Ἐκκλησίας».

«Οἱ σύγχρονοι χριστιανοί ἐπειδή στεροῦνται τή βιωματική κατήχηση ἀπό τήν οἰκογένεια, τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν τό μελετοῦν διανοητικά, σάν τή χημεία, τή φυσική, τή γεωγραφία, τή γλώσσα κ.λπ. Αὐτό ὅμως προκαλεῖ φοβερή ζημιά, γιατί συνηθίζουν νά ζοῦν τόν Θεό μέ τή λογική. Τό ἀντιλαμβάνονται ὡς ἀφηρημένες ἐννοιες περί Θεοῦ, «*πέριξ καί περίπου*», δηλαδή.

Ἡ παραπλάνηση αὐτὴ συνίσταται τώρα στό ὅτι οἱ ἄνθρωποι δέν εἶναι προετοιμασμένοι ἀπό τὰ νεανικά τους χρόνια - θά ἔλεγα «ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν»-, γιά νά ζήσουν τόν Θεό. Δέν γνωρίζουν τήν πνοή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί δέν ἔχουν τήν ἐμπειρία τῆς ἐν Θεῷ ζωῆς⁴.

δ'. Αντιμετώπιση τῆς πλάνης

Πῶς ὅμως νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὅλα ὅσα ὑπερβαίνουν τό μέτρο τῆς κατανοήσεώς μας ἐμεῖς τὰ ἀφομοιώνουμε ὡς ἀλήθεια; Ποιό εἶναι τό κριτήριο ἐκεῖνο πού μπορούμε νά ἐπιλέξουμε, προκειμένου νά προσδιορίσουμε ἂν βρισκόμαστε σέ πλάνη ἢ στήν ἀληθινή ὁδό; Ὁ Ὅσιος, ἀφοῦ μᾶς θέτει τήν ἐννοια καί τὰ αἷτια τῆς πλάνης, μᾶς δίνει καί τόν τρόπο ἀναίρεσης τῆς ἀπό μέσα μας. Ἀναφέρει ἀπό προσωπική του ἐμπειρία πῶς αντιμετώπισε τήν πλάνη, καθὼς ὑπῆρξαν καί στόν Ἄθω ἐπίσης φόβοι μήπως πέσει σέ πλάνη.

• *Νά δεχθεῖ τήν διδασκαλία τῶν θεωμένων Πατέρων*

Λέει ὁ ἴδιος: «μόλις κατέφθασα στόν Ἄθω, φίλησα τή γῆ καί εἶπα: Ὅλα ὅσα θά μέ διδάσκουν οἱ πατέρες, θά τά δέχομαι. Ἀφήνω τόν νοῦ μου νά δέχεται καί νά μὴν κρίνει καθόλου. Ζώντας στόν Ἄθω αἰσθάνθηκα τόν ἑαυτό μου κάτω ἀπό τήν προστασία τῶν προσευχῶν τῶν πατέρων, τῆς Θεομήτορος καί ὄλων τῶν Ἁγίων. Ἐτσι μπορούσα ἡσυχᾶ νά σκεφθῶ πῶς νά ἐννοήσω τόν ὄρο “πλάνη”».

• *Νά προσευχηθεῖ*

Ἡ διέξοδος εἶναι ἡ προσευχή αὐτή: «Στερέωσε τόν νοῦ μου στήν ἀληθινή ὁδό», ἢ ὅπως λέει ὁ Ψαλμός: «Τό Πνεῦμά σου τό ἀγαθόν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδόν, ἐν ἣ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σέ ἦρα τήν ψυχήν μου»⁵.

Σέ μιά προσευχή πρὸς τόν φύλακα ἄγγελο λέμε: «Ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, ἅγιε φύλακά μου, διατήρησε τή ζωή μου στόν φόβο τοῦ Χριστοῦ Θεοῦ, στερέωσε τόν νοῦ μου στήν ἀληθινή ὁδό».

• *Νά ἀγωνισθεῖ κατὰ τῆς ἀμαρτίας*

«Ἐκεῖνο πού πρέπει νά ἀποτελεῖ γιά μᾶς ἐμπόδιο γιά τήν πτώση καί τήν ἐκτροπή σέ ὁδό ξένη πρὸς τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὅλη ἡ προσοχή μας νά συγκεντρώνεται στό πῶς θά ἀποφύγουμε κάθε εἶδους ἀμαρτία κάθε φορά πού ἐπικοινωνοῦμε μέ τούς ἀδελφούς, καί προπαντός νά μὴ θλίψουμε κανέναν. Ὅταν ὁ Θεός συνεργεῖ μαζί μας στά «παθήματα» μας, γιά νά διέλθουμε τήν ἡμέρα χωρίς ἀμαρτία, τότε ἔρχεται ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μέ τήν ἀναμάρτητη ζωή δημιουργοῦμε μέσα μας ἐλεύθερο χῶρο, ὥστε νά ἔρθει τό Ἅγιο Πνεῦμα μέ τή χάρι Του. Καί ὅταν ἔρθει, τότε ἔχουμε ζῶσα ἀντίληψη ἐκεῖνου, γιά τό ὅποιο μᾶς διδάσκει. Καί ὅπως λέει ὁ Γέροντας Σιλουανός, «ὅλα ὅσα μᾶς δίδαξε ὅποτεδήποτε ἡ χάρις πρέπει νά τά ἐκτελοῦμε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας»⁶.

• *Νά ἐξομολογηθεῖ*

«Ὅταν κάποιος παρεκκλίνει ἀπό τήν ὀρθή ὁδό καί ὑποπέσει σέ πλάνη, τότε πρό πάντων εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐξομολογηθεῖ εἰλικρινᾶ ἐνώπιον πνευματικοῦ. Δυνάμει τῆς καθαρᾶς ἐξομολογήσεως ἡ ἐνέργεια τῆς πλάνης ὅπωςδήποτε θά ἐξασθενήσει, μετὰ κάποιο δέ καιρό θά ἐπέλθει καί ἡ πλήρης διόρθωση»⁷. Γι' αὐτό προσευχομαστε κάθε ἡμέρα καί ἀρκετές φορές τήν ἡμέρα: «Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς».

6. Βλ. Ὁ Ἅγιος Σιλουανός ὁ Ἀθωνίτης, σελ. 300.

7. Οἰκοδομώντας τόν Ναό τοῦ Θεοῦ μέσα μας, τόμ. Β', ἐνθ. ἄνωτ., σελ. 83.

4. Ενθ. ἄνωτ., σελ. 304.

5. Ψαλμ. 142, 10 καί 8.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΓΚΡΗΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΕΜΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΛΟΙΩΤΟΥ ΘΕΟΥ

τοῦ Ἀρχιμ. Ἀύγουστίνου Γ. Μύρου, Δρ Θ.

(Α' Μέρος)

Τό θέμα τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ εἶναι ἀπέραντο μέ διάφορες ἐκφάνσεις καί ποικίλες προεκτάσεις, ἀλλά ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρον καί πολύ ἐπίκαιρο, διότι ἔχει σχέση μέ τή συστηματική προσπάθεια παρεμπόδισης, ἢ καλύτερα, ἀκύρωσης τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου, ἐνῶ ἰδιαίτερα στίς μέρες μας προωθεῖται δυναμικά καί μεθοδευμένα ἀπό ὀργανωμένα κέντρα τοῦ κόσμου.

Ἡ λέξη «συγκρητισμός» (μέ η καί ὄχι μέ ι) ὡς ὄρος χρησιμοποιήθηκε γιά πρώτη φορά, ὅπως φαίνεται ἀπό μαρτυρία τοῦ Πλουτάρχου¹, γιά νά δηλώσῃ τήν ἔνωση κατοίκων τῆς Κρήτης, παρά τίς διαφορές πού εἶχαν μεταξύ τους, ὥστε νά μπορέσουν νά ἀντιμετωπίσουν ἀποτελεσματικά ἐπικείμενο κίνδυνο.

Ὡς θρησκευτικό φαινόμενο ὁ συγκρητισμός, χωρίς τήν συγκεκριμένη αὐτή ὀνομασία, ἐφανίσθηκε, καί μάλιστα σέ ἔξαρση στά χρόνια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μέ τίς ἀλλεπάλληλες ἀποστασίες τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπό τόν ἀληθινό Θεό καί τή δράση τῶν ψευδοπροφητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξυπηρετοῦσαν παράλληλα τούς λάτρεις τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί τούς εἰδωλολάτρεις².

Στούς ἑλληνιστικούς χρόνους ἔγινε σύνηθες τό φαινόμενο νά ἀναμιγνύονται θρησκείες, θεοί καί θρησκευτικές τελετές.

Τότε πολλοί ἑλληνικοί «θεοί» ἔγιναν γνωστοί στά κέντρα τῆς Ἀνατολῆς καί, ἀντίστροφα, ἀνατολικές «θεότητες» ἔγιναν δεκτές στόν ἑλληνικό κόσμο.

Στά χρόνια τῆς Καινῆς Διαθήκης ὁ θρησκευτικός συγκρητισμός ἔκανε τήν ἐμφάνισή του στούς γύρω ἀπό τούς Ἰουδαίους λαούς. Εἶναι χαρακτηριστική ἡ ἀναφορὰ τοῦ Ἁγίου Χρυσόστομου στούς Σαμαρεῖτες τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, ὅτι αὐτοί «ἐπέμεναν νά λατρεύουν καί τούς δαίμονες καί αὐτόν (τόν Θεόν), ἀναμιγνύοντας ἔτσι τά ἄμικτα»³.

Ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων εἶχε νά ἀντιμετωπίσῃ αἰρέσεις μέ χαρακτήρα συγκρητιστικό. Τέτοιου εἶδους αἰρέσεις ἦταν ὁ Γνωστικισμός, ὁ ὁποῖος περιεῖχε στοιχεῖα ἑλληνικά, ἰουδαϊκά καί χριστιανικά, καθώς ἐπίσης καί ὁ Μανιχαϊσμός, μέ ἀνάμιξη στοιχείων χριστιανικῶν, ἰουδαϊκῶν, ἰνδουιστικῶν, ἀκόμη καί τοῦ Ζωροαστρισμοῦ, καί μέ φιλοδοξία νά ἐνώσῃ τήν Ἀνατολή μέ τή Δύση⁴.

Ὁ ὄρος «Θρησκευτικός Συγκρητισμός» ἄρχισε νά χρησιμοποιεῖται γιά τό φαινόμενο πού μελετοῦμε τόν 19^ο αἰώνα. Μέ τόν ὄρο αὐτό σημαίνεται ἡ προσπάθεια νά τονισθοῦν τά κοινά σημεῖα μεταξύ τῶν διαφόρων Θρησκείων καί τῶν δια-

1. Πλουτάρχου, *Ἠθικά, Περί φιλαδελφίας*, 9,490 b

2. Βλ. Κων. Παπαχριστοδούλου, *Προφῆτες καί ψευδοπροφῆτες*, σσ. 31-36

3. Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, *Εἰς Ἰωάννην*, 31,1, Ε.Π.Ε. 13,282.

4. Βλ. Ἀστερίου Χατζηνικολάου, *Ἡ Ὁρθοδοξία στή θύελλα τοῦ συγχρόνου Συγκρητισμοῦ*, σσ. 17-18.

φόρων χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν, μέ παράλληλο παραμερισμό τῶν διακριτικῶν στοιχείων μεταξύ τους, μέ προβαλλόμενο σκοπό τήν ἐξομάλυνση τῶν ἐχθρικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν λαῶν καί τελικά τήν εἰρηνική συμβίωσή τους. Μέ ἄλλα λόγια, ὁ ὄρος «Θρησκευτικός Συγκρητισμός» ἐκφράζει τήν «τάση νά ἀναμιχθοῦν καί νά ἐναρμονισθοῦν ἀνόμοια ἢ ἀντίθετα μεταξύ τους στοιχεῖα»⁵, μέ φαινομενικό σκοπό τή βελτίωση τῶν κοινωνικῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ ὁμαδοποίηση τῶν Θρησκευτικῶν ἀπό τό ἕνα μέρος καί τῶν Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν ἀπό τό ἄλλο μᾶς ὀδηγοῦν νά διακρίνουμε δύο εἰδῶν Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ, τόν διαθρησκευτικό καί τόν διαχριστιανικό.

Ἡ συνήθης ἐπιχειρηματολογία γιά τήν προώθηση τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ - ἀντιεπισημονική καί λαϊκίστικη στήν οὐσία της - ἀποτυπώνεται στούς ἐπαναλαμβανόμενους λόγους συγχρόνων ὑποστηρικτῶν τοῦ φαινομένου: «Γιατί νά μὴν ὑπερβοῦμε τίς μεταξύ μας διαφορές; Γιατί νά μὴν προσπαθήσουμε νά ζήσουμε ἐνωμένοι ἀνεχόμενοι ὁ ἕνας τόν ἄλλο; Γιατί νά μὴν ἐπιδιώξουμε μία θρησκευτική προσέγγιση; Γιατί νά μὴν δώσουμε τήν προτεραιότητα στήν ἀγάπη, πού μᾶς ἐνώνει καί νά παραμερίσουμε τά δόγματα πού μᾶς χωρίζουν; Στό κάτω κάτω ὅλες οἱ Θρησκευεῖς τό ἴδιο πράγμα λένε μέ τόν δικό τους τρόπο ἢ κάθε μία. Στό τέλος τέλος ὅλοι κάτω ἀπό τήν ὀμπρέλλα τοῦ ἴδιου οὐρανοῦ ζοῦμε καί οὐσιαστικά σέ ἕνα Θεὸ πιστεύουμε»⁶. Τό πιό ξεκάθαρο συμπέρασμα ἀπό τούς παραπάνω λόγους εἶναι τό ἀνθρωποκεντρικό τους ὑπόβαθρο, τό ὅποιο εἶναι τελείως ξένο πρὸς τήν θεανθρωπίνη φιλοσοφία προσεγγίσεως τῆς ἀληθείας, ἀλλά

καί ἡ ἀνάδειξη τῆς συγγένειας τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ μέ τή φιλοσοφία τῆς Θεοσοφίας καί τό πνεῦμα τῆς Νέας ἐποχῆς⁷.

Στή συνέχεια, θά ἀσχοληθοῦμε ἰδιαίτερα μέ μία μόνον πτυχή τοῦ διαθρησκευτικοῦ καί τοῦ διαχριστιανικοῦ Συγκρητισμοῦ, αὐτήν τῆς προσεγγίσεως τῆς περὶ Θεοῦ ἔννοιας.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Πῶς προσεγγίζεται ὁ Θεός

Τό πρῶτο καί καίριο ἐρώτημα, πού τίθεται στήν ἔρευνά μας εἶναι: Πῶς ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά προσεγγίση τόν Θεό; Ποιά εἶναι ἡ μεθοδολογία τῆς σωστῆς προσεγγίσεως τοῦ Θεοῦ, πού ἔχει σχέση μέ τή μεθοδολογία προσεγγίσεως τῆς ἀληθείας;

Ἡ ἐξέταση τῆς ἱστορίας στό ζήτημα αὐτό μᾶς ὀδηγεῖ στήν διαπίστωση, ὅπως τήν ἔχει διατυπώσει ὁ Ἅγιος καί θεολόγος Ἰουστίνος Πόποβιτς: «Πράγματι δύο μόνον φιλοσοφίες ὑπάρχουν, ἡ θεανθρωπίνη καί ἡ ἀνθρωπίνη. Ἡ μία εἶναι ἡ φιλοσοφία τοῦ Θεανθρωπίνου μονισμοῦ καί ἡ ἄλλη τοῦ ἀνθρωπίνου πλουραλισμοῦ»⁸. Πρόκειται γιά τό ἴδιο ἀξίωμα, πού εἶχε ἤδη ἐπισημάνει αἰῶνες πρὶν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, λέγοντας ὅτι «μία εἶναι ἡ ἀλήθεια καί δέν πολυμερίζεται»⁹ καί συμπλήρωσε ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς σημειώνοντας ὅτι «τό ψεῦδος εἶναι πολυμερισμένο, ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶναι πράγμα ἐνιαῖο καί μοναδικό»¹⁰.

Τό παραπάνω ἀξίωμα ἀποκλείει τήν πολυθεΐα καί ὀδηγεῖ στήν παραδοχή τοῦ ἑνός

7. Μον. Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Ὁρθόδοξος Μοναχισμός καί σύγχρονος θρησκευτικός καί διαθρησκευτικός συγκρητισμός», στό Περιοδ. Παρακαταθήκη, τεύχ. 26 (2002), σ. 4.

8. π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ἀνθρωπος καί Θεάνθρωπος, σ. 26.

9. Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Εἰς Ματθαῖον, 47, 2-Ε.Π.Ε. 10, 840.

10. Ἀγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ἀναίρεσις τόμου Καλέκα, Ε.Π.Ε. 3, 650.

5. Αὐτόθι, σ. 15

6. Αὐτόθι, σ. 24

καί μόνον ἀληθινοῦ Θεοῦ. Αὐτός ὁ μόνος ἀληθινός Θεός στήν Ὀρθόδοξη Παράδοση προσεγγίζεται Θεανθρωπίνως, δηλαδή μέ τήν ἐμπειρία πού ἀποκτᾶ ὁ ἄνθρωπος μέ τίς θεοφάνειες, κατ' ἐξοχήν δέ μέ τή θεοφάνεια διά τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Αὐτή ἡ ἐμπειρία τῆς ὑπάρξεως καί τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ μεταδίδεται ἀπό γενεά σέ γενεά μέ τό μοναδικό ἀξιόπιστο σύστημα τῆς ἀδιάκοπης ἀποστολικῆς διαδοχῆς καί τῆς ἀναλλοίωτης ἀποστολικῆς διδαχῆς.

Στίς Θρησκείες τοῦ κόσμου, ἀλλά καί στίς χριστιανικές αἱρέσεις, ἡ προσέγγιση τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνθρωποκεντρική. Τόσον στίς Θρησκείες, ὅσο καί στίς αἱρέσεις, οἱ «ἀποδείξεις» περί τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ εἶναι συνδεδεμένες μέ τή λογική ικανότητα τοῦ ἀνθρώπου νά γνωρίση πράγματα πού δέν εἶναι ὑλικά, χωρίς νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος μέ τή λογική του μόνον κτιστά πράγματα μπορεῖ νά γνωρίση, ἐνῶ ὁ Θεός εἶναι ἄκτιστος¹¹.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ ἀνθρώπου νά προσεγγίση τόν Θεό μέσω τῆς λογικῆς του ἀποδεικνύεται ἀπό τόν πολυμερισμό τῶν συμπερασμάτων. Πράγματι, ὅσοι ἀναζητοῦν τόν Θεό μέ μόνη τήν ἀνθρώπινη λογική καταλήγουν σέ διάφορα καί κατὰ κανόνα ἀντικρουόμενα μεταξύ τους συμπεράσματα γιά τό ποιός εἶναι ὁ Θεός. Ἐκτός αὐτοῦ, τά συμπεράσματα αὐτά κάποτε ἀναπροσαρμόζονται ἀνάλογα μέ τίς ἐπικρατοῦσες ἀντιλήψεις τῆς κάθε ἐποχῆς.

Στίς Θρησκείες τοῦ κόσμου δέν ὑπάρχουν θεοφάνειες ἱστορικά κατοχυρωμένες, ἐνῶ στίς χριστιανικές αἱρέσεις ἀπουσιάζει τό ἀξιόπιστο σύστημα παραδόσεως καί παραλαβῆς τῆς ἀποκεκαλυμμένης ἀληθείας μέ τή μαρτυρημένη ἀποστολική

διαδοχή καί τήν ἀθθεντική ἀποστολική διδαχή.

Τελικά ἡ ἀποτυχία τοῦ ἀνθρώπου νά προσεγγίση τόν ἀληθινό Θεό μέ τίς Θρησκείες καί τίς αἱρέσεις, ἀντί νά στρέψη τήν προσοχή του στήν ἀληθινή θεογνωσία μέσω τῆς θεανθρωποκεντρικῆς μεθοδολογίας, τόν ὀδηγεῖ σέ ἕνα ἄλλο, καινούργιο δρόμο, αὐτόν τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ, πάλι τῆς ἀνθρωποκεντρικῆς μεθοδολογίας, ἀλλά πολύ πιό ἀπατηλό. Τό ἀπατηλό σκεπτικό του εἶναι τό ἐξῆς: Ἐφ' ὅσον καμμία θρησκεία δέν κατέχει τήν τέλεια ἀλήθεια γιά τόν Θεό, μᾶς ἀπομένει ἕνας ἄλλος τρόπος γιά νά φθάσουμε σ' αὐτόν τόν στόχο, νά δεχθοῦμε τίς ἀλήθειες πού ἔχει ἡ κάθε Θρησκεία, νά τίς ἐναρμονίσουμε καί ἔτσι νά ἀποκτήσουμε τήν πιό ὀλοκληρωμένη ἀλήθεια γιά τόν Θεό.

Ἐτσι ἐξηγοῦνται δηλώσεις, ὅπως αὐτή πού καταγράφηκε πρὶν ἀπό μερικά χρόνια στό συγκρητιστικό περιοδικό *God and Religion*, ὅτι «τούς καλωσορίζουμε ὅλους στόν μυστικό κόσμο τῆς γνώσης τοῦ Θεοῦ, στόν κόσμο τῶν Θρησκειῶν καί στήν γοητεία, πού ἀσκεῖ τό Ἱερό»¹², μαζί μέ τό ὀλοσέλιδο σύνθημα πού προβαλλόταν σέ κάθε τεῦχος τοῦ παραπάνω περιοδικοῦ, «Ὁ Θεός εἶναι παντοῦ», μέ τήν ἔννοια ὅτι κάθε Θρησκεία εἶναι φανέρωση τοῦ Θεοῦ¹³. Καί τό ἄκρον ἄωτον αὐτῆς τῆς συγκρητιστικῆς φιλοσοφίας: «Μόνο μέσα ἀπό τήν ὀρθή (τήν λογική) γνώση μποροῦμε νά ἐρμηνεύσουμε κάθε ἱεροφάνεια, ἀκόμη κι ὅταν ἡ τελευταία ἀκούει στό ὄνομα "Σατανισμός"»¹⁴. Πρόκειται γιά τήν «κενή ἀπάτη»¹⁵, τίς «βέβηλες κενοφωνίες» καί τήν

12. Περιοδικό *God and Religion*, τεῦχ. 4, editorial.

13. π. Γεωργίου Καψάνη, *Συγκρητιστικός – Πανθρησκειακός ὁ χαρακτήρας τοῦ περιοδικοῦ "Θεός καί Θρησκεία"*, σ. 3.

14. Περιοδικό *God and Religion*, τεῦχ. 7, σ. 61

15. Κολ. 2, 8

11. π. Ἰωάννου Ρωμανίδη, *Εμπειρική Δογματική*, τ. Β', σσ. 50-51. Πρβλ. Ἄγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, *Εἰς Ἑβραίους*, 3,1· Ε.Π.Ε. 24, 260, «Ἰδοῦ ἡ μεγίστη διαφορά, ὅτι οἱ μὲν κτιστοί, ὁ δέ ἄκτιστος».

«ψευδώνυμη γνώσι»¹⁶, πού καταγέλλει ο Απόστολος Παῦλος.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία διαθέτει τήν ἀληθινή γνώση γιά τόν Θεό, ὄχι διότι οἱ ἄνθρωποι τῆς κατόρθωσαν νά τήν ἀποκτήσουν μέ τήν εὐφυΐα τους, ἀλλά διότι οἱ Προφήτες, οἱ Απόστολοι καί οἱ Ἅγιοί τῆς ἀκολούθησαν τή σωστή μέθοδο προσεγγίσεως τοῦ Θεοῦ. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ μακαριστός π. Ἰωάννης Ρωμανίδης, «Στούς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἡ γνώση τῆς ὑπαρξης τοῦ Θεοῦ δέν συνδέθηκε μέ τήν ἀνθρώπινη λογική, ἀλλά μέ τόν καθαρό νοῦ, πού λέγεται "καρδία", ὅπως μᾶς ἀποκαλύπτει ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος, "Μακάριοι οἱ καθαροί τῆ καρδία ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται"... ἡ πραγματική γνώση τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται μέ τήν θέωση»¹⁷.

Στή θέωση φθάνει ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ περάση ἀπό τήν κάθαρση καί τόν φωτισμό, καί τότε ἐνώνεται κατά χάριν μέ τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ αὐτοαλήθεια καί τό μόνο ἀλάνθαστο κριτήριο τῆς ἀληθείας γιά τόν Θεό. Ὁ ἴδιος μᾶς ἀποκάλυψε ὅτι «Εγώ εἰμι ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή»¹⁸. «Εγώ καί ὁ Πατήρ ἐν ἐσμέν»¹⁹. «Οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ἐστίν ὁ Υἱός, εἰ μή ὁ Πατήρ καί τίς ἐστίν ὁ Πατήρ εἰ μή ὁ Υἱός, καί ὡ ἐάν ὁ βούληται ὁ Υἱός ἀποκαλύψαι»²⁰. Σέ αὐτές τίς ἀποκαλύψεις στηρίζεται ὁ Μέγας Βασίλειος γιά νά ἀποφανθῆ ὅτι «ἔστι δέ ἡ αὐτοαλήθεια ὁ Θεός ἡμῶν»²¹.

Ὅλα αὐτά τά στοιχεῖα ὄχι μόνον ἀπουσιάζουν ἀπό τή μεθοδολογία τῆς «θεογνω-

σίας» τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ, ἀλλά παραμερίζονται ἐπιδεικτικά καί περιφρονούνται προκλητικά. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος ὁ Πόποβιτς «παντοῦ καί συστηματικῶς ὁ Χριστός καταβιβάζεται εἰς ἀπλοῦν ἄνθρωπον· ἀποσαρκοῦται συνεχῶς ὁ Θεάνθρωπος»²². Μέ τόν τρόπο αὐτό δέν ὑπάρχει δυνατότητα πραγματικῆς προσεγγίσεως τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ὅμως ἐπιμένουν νά ἐπιχειροῦν οἱ ὀπαδοί τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ νά ἀλλοιώνουν τόν ἀναλλοίωτο Θεό.

Ἀδιακρισία καί σύγχυση στόν Θρησκευτικὸ Συγκρητισμό.

Ἐνα ἄλλο βασικὸ γνῶρισμα τοῦ Θρησκευτικοῦ Συγκρητισμοῦ στόν τρόπο προσεγγίσεως τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἔλλειψη διακρίσεως, σέ ἄκρα ἀντίθεση μέ τήν Ὁρθόδοξη Θεολογία, τῆς ὁποίας κύριο καί βασικὸ γνῶρισμα εἶναι ἡ διάκριση. Εἶναι πασίγνωστες οἱ Ὁρθόδοξες θεολογικὲς διακρίσεις μεταξύ κτιστοῦ καί ἀκτίστου, θείας οὐσίας καί θείων Προσώπων, θείας οὐσίας καί θείων ἐνεργειῶν.

Σέ ὅλες τίς Θρησκευτικὲς τοῦ κόσμου εἶναι τελείως ἄγνωστες ὅλες οἱ παραπάνω σημαντικὲς διακρίσεις, πού ἔχουν σχέση μέ τήν ὑπαρξη καί τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θρησκευτικὸς Συγκρητισμὸς, ἀγνωστὰς ἢ ὑποτιμώντας τίς βασικὲς αὐτές διακρίσεις τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, ἀδυνατεῖ νά προσεγγίση τόν ἀληθινό Θεό. Μέ τή λογική τοῦ ἐσκοτισμένου «νοῦ» τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου, ἀφοῦ δανερίζεται ἐπιλεκτικά καί αὐθαίρετα στοιχεῖα ἀπό ὅλες τίς Θρησκευτικὲς, πλάθει ἓνα νέο κτιστό «Θεό», πού ὁ καθένας μπορεῖ νά τόν φαντασθῆ ὅπως ἐκεῖνος θέλει. Αὐτὴ τὴ συγκρητιστικὴ ἀντίληψη ἐκφράζει ὁ ἐκδότης τοῦ προαναφερθέντος περιοδι-

16. Α' Τιμ. 6, 20

17. Ρωμανίδης, *Εμπειρική Δογματική*, σσ. 51-53

18. Ἰω. 14, 6

19. Ἰω. 10, 30

20. Λουκ. 10, 22

21. Μ. Βασιλείου, *Ἀμφιλοχίῳ ἐπισκόπῳ*, 2· PG 32, 865 – 868. Ἡ ἐκτενέστερη περικοπὴ ἔχει ὡς ἐξῆς: «Δίδοτε ἡμῖν τό τοῦ νοῦ κριτήριον εἰς τήν τῆς ἀληθείας σύνεσιν. Ἔστι δέ ἡ αὐτοαλήθεια ὁ Θεός. Ὅστε προηγούμενον ἐστίν τῷ νῷ τόν Θεόν ἐπιγινώσκειν· ἐπίγνωσιν δέ οὕτως ὡς δυνατόν γνωρίζεσθαι τόν "ἀπειρομεγέθη ὑπό τοῦ μικροτάτου"».

22. π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, *Ἀνθρωπος καί Θεάνθρωπος*, σ. 141.

κου God and Religion, αναφερόμενος στον κύριο σκοπό της εκδόσεως: «Νά πιστεύει ό καθένας όπου και ό,τι θέλει και ό άλλος νά σέβεται αυτή του τήν έπιλογή. Αυτό είναι πού θέλουμε νά αναδείξουμε μέ όλες τις δυνάμεις μας, τον σεβασμό στην εικόνα του άλλου. Γιατί ό άλλος μπορεί νά είναι ό Θεός»²³.

Η δήλωση αυτή μαρτυρεί ότι ό Θρησκευτικός Συγκρητισμός στό θέμα της προσεγγίσεως του Θεού δίνει τήν πρωτοβουλία στον άνθρωπο και όχι στον Θεό. Επί πλέον ή κατάργηση του συγκεκριμένου προσωπικού Θεού της αποκαλύψεως και ή αποδοχή ενός άφηρημένου και ύποκειμενικού «θεού» αποτελεί φρικτή αλλοίωση του άληθινού Θεού, ενώ συγχρόνως αναδεικνύει και μία σχιζοφρενική κατάσταση στους ανθρώπους πού έγκολπώνονται αυτές τις αντίληψεις, καθ' όσον, κατά τήν παρατήρηση του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ιεροθέου, τό όνομα «Θεός» δέν ταυτίζεται μέ συγκεκριμένο Πρόσωπο, ιστορικά μαρτυρημένο και αποδεδειγμένο από τά έργα του, ό,τι φυσιολογικά απαιτείται για κάθε όνομα, αλλά ό καθένας τό αποδίδει στη δική του φανταστική σύλληψη²⁴.

Η παντελής έλλειψη διακρίσεως στην άνθρωποκεντρική μεθοδολογία, πού έχει επιλέξει ό Θρησκευτικός Συγκρητισμός, μαζί μέ τή μίξη άμίκτων έτερόκλητων στοιχείων από όλες τις Θρησκευίες όδηγει άποφασιστικά στη σχετικοποίηση της αληθείας για τον Θεό και στη συνέχεια στη φοβερή σύγχυση.

Μέ τον Διαθρησκευιακό Συγκρητισμό διατρανώνεται ότι σέ όλες τις Θρησκευίες πιστεύεται και λατρεύεται ό ίδιος Θεός, ιδιαίτερα όμως στις λεγόμενες μονοθεϊστι-

κές, τον Χριστιανισμό, τον Ιουδαϊσμό και τον Μωαμεθανισμό. Υποστηρίζεται ότι ό Χριστιανισμός είναι κοντά στον Ιουδαϊσμό, διότι οί δύο Θρησκευίες έχουν πολλά κοινά, όπως τήν υπεροχή του προσώπου, έναντι της νοητής ουσίας, τό ότι τό όνομα του Θεού έχει ενέργεια και δέν είναι μόνον δημιουργός, αλλά ενεργεί και ως παρουσία. Διακηρύσσεται επίσης ότι ό Χριστιανισμός συγγενεύει μέ τον Μωαμεθανισμό, καθ' όσον στό Κοράνιο γίνεται λόγος για τον Ίησού, πού είναι ό προφήτης του Θεού, και όμολογείται ότι τό Πνεύμα τον έρριξε στη Μαρία, από τήν όποία και γεννήθηκε. Κάποιοι άλλοι ισχυρίζονται ότι ό Χριστιανισμός συγγενεύει ακόμη μέ τον Βουδδισμό και μέ τον Ινδουισμό²⁵. Είναι χαρακτηριστική ή συγκρητιστική δήλωση μακαρίτη τώρα πανεπιστημιακού καθηγητού: «Ο Ιουδαϊσμός και τό Ίσλάμ πρέπει νά γίνουν άποδεκτοί από τους Όρθοδόξους ως ίσοι και όμοιοι μέ τήν Όρθοδοξία και ό Βουδδισμός, όπως προφανώς και άλλες Θρησκευίες, αποτελούν θρησκευτικά φαινόμενα, όπως ή Όρθοδοξία»²⁶.

Στον Διαχριστιανικό Συγκρητισμό υποστηρίζεται ότι όλες οί Όμολογίες πιστεύουν στον ίδιο, στον ένα Θεό, τον όποιο οί περισσότερες τον αποδέχονται ως Τριαδικό, και όλοι επίσης πιστεύουν στον ίδιο Χριστό.

Οί ισχυρισμοί αυτοί είναι ανακριβείς και άπατηλοί, διότι προβάλλουν μόνον όψεις και έπιλεγμένα στοιχεία των Θρησκευιών και των Χριστιανικών Όμολογιών, και αυτά παρερμηνευμένα, για νά υποστηριχθούν προκατασκευασμένες ύποκειμενικές αντίληψεις περί Θεού.

(στό έπόμενο ή συνέχεια)

23. Περιοδικό God and Religion, τεύχ. 1, σ. 4.

24. Βλ. Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ιεροθέου, «Διαθρησκευιακός και Διαχριστιανικός Συγκρητισμός, Περιοδικό Παρέμβαση, Δεκέμβριος 2002.

25. Βλ. Αστερίου Χατζηνικολάου, Η Όρθοδοξία στη ύελλα του συγχρόνου Συγκρητισμού, σσ. 48-49.

26. π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου (†), Διαλογισμός ή προσευχή; -Όρθόδοξη θεώρηση, σ. 237.

ΟΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Ὁ χριστιανός πιστεύει στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ

τοῦ Ἀρχιμ. Θεοφίλου Λεμοντζή Δρ Θ.

Ἡ λέξη «δεισιδαιμονία» ἀποτελεῖται ἀπό τίς λέξεις «δεῖδω» (φοβοῦμαι) καί δαίμων (πνεῦμα). Πολύ παλιά ἡ λέξη εἶχε τήν ἔννοια τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς θεούς. Ἀργότερα ὅμως ἀπέκτησε, τήν ἔννοια τοῦ παράλογου φόβου πρὸς τό θεῖο, φόβου πού δέν εἶχε σχέση μέ τήν εὐσέβεια. Γι' αὐτό στίς πράξεις τοῦ δεισιδαίμονα ἐπισημαίνονται στοιχεῖα πού ἀποτελοῦν κατάλοιπα εἰδωλολατρικῶν, κυρίως, ἀντιλήψεων καί ἐθίμων. Στά κατάλοιπα αὐτά περιλαμβάνονται καί οἱ προλήψεις.

Στήν ἑλληνική κοινωνία, οἱ δεισιδαιμονίες καί οἱ προλήψεις εἶναι πολλές καί συνδυάζονται μέ τήν ἐρμηνεῖα φαινομένων πού δέν μποροῦν νά ἐξηγηθοῦν ὀρθολογικά. Ἔχουν σχέση μέ τίς λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς, δηλαδή μέ τίς δραστηριότητες τοῦ ἀνθρώπου, τίς σχέσεις του μέ τοὺς ἄλλους ἢ τόν προγραμματισμό τῆς ζωῆς του. Βασικό ρόλο στή δεισιδαιμονία καί τίς προλήψεις ἔχουν διάφορα ἀντικείμενα (φυλαχτά γούρια κ.τ.λ.) τά ὅποια χρησιμοποιοῦνται ποικιλότροπα ἀπό τοὺς προληπτικούς.

Πολλοί ἀνθρώποι θεωροῦν ὅτι κάποιες ἡμερομηνίες εἶναι τυχερές ἢ ἀτυχεῖς παραθεωρώντας ὅτι ὁ χρόνος ἔχει δημιουργηθεῖ ἀπό τόν Θεό, κάποιον πιστεύουν ὅτι κάποιον ἀνθρώπων ἢ κάποια ζῶα φέρνουν τύχη ἢ ἀτυχία παραθεωρώντας ὅτι ὅλοι οἱ ὀργανισμοί ἔχουν δημιουργηθεῖ ἀπό τόν Θεό, ὁ ὁποῖος ἔχει δημιουργήσει τά πάντα «καλά λίαν» (Γεν 1, 31).

Οἱ χριστιανοί πιστεύουμε στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός δημιούργησε τόν κόσμον ὀλόκληρο. Ἐκτοτε δέν τόν ἔχει ἐγκαταλείψει ἀλλά ἐνδιαφέρεται γι' αὐτόν. Τό ἐνδια-

φέρον τοῦ Θεοῦ φανερώνεται ὡς συντήρηση καί ὡς κυβέριση τοῦ κόσμου.

Ἐνας χριστιανός δέν πρέπει νά πιστεύει στίς διάφορες δεισιδαιμονίες καί προλήψεις. Ἡ πίστη στίς δεισιδαιμονίες παραθεωρεῖ τή μεγάλη χριστιανική ἀλήθεια τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἐλεύθερος νά προσδιορίζει ὁ ἴδιος τή ζωή του. Ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου δέν προσδιορίζεται ἀπό κάποια τυχαία γεγονότα πού συμβαίνουν κατά τή διάρκεια τῆς ἡμέρας του, οὔτε ἀπό κάποιες ἡμερομηνίες πού θεωροῦνται τυχερές ἢ ἀτυχεῖς.

Ὁ ἀνθρώπος θά πρέπει νά φοβᾶται μόνο τήν ἁμαρτία διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι αὐτή πού μᾶς ἀποξενώνει ἀπό τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπό μας. Μοναδικό μας μέλημα θά πρέπει νά εἶναι ἡ ἀποφυγή ὅλων ἐκείνων τῶν πράξεων πού εἶναι ἀντίθετες μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος τῶν Ἱεροσολύμων ἀναφέρει: «πολλές φορές βγαίνοντας κάποιος ἀπό τό σπίτι του, εἶδε μονόφθαλμο ἀνθρώπο ἢ χωλό καί τό νόμισε κακό σημάδι, αὐτό εἶναι σατανική πομπή, διότι τήν ἡμέρα δέν τήν κάνει κακή ἢ συνάντηση τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά τό νά ζεῖ κανεῖς μέσα στίς ἁμαρτίες. Ὅταν λοιπόν βγεῖς ἀπό τό σπίτι ἀπό ἕνα μόνο φυλάξου νά μήν σέ συναντήσει, ἡ ἁμαρτία. Διότι αὐτή εἶναι μόνο πού μᾶς ρίχνει κάτω, ἐνῶ χωρίς αὐτή οὔτε ὁ διάβολος θά μπορέσει νά μᾶς βλάψει. Τί λές; Βλέπεις ἀνθρώπο καί τό νομίζεις αὐτό κακό σημάδι καί δέν βλέπεις τήν διαβολική παγίδα, πού σέ βάζει σέ πόλεμο μέ κάποιον, ὁ ὁποῖος δέν σέ ἀδίκησε σέ τίποτε; Πού σέ κάνει ἐχθρό μέ τόν ἀδελφό σου χωρίς καμία

αίτια. Καί ὁ Θεός, βέβαια πρόσταξε καί τούς ἐχθρούς νά ἀγαπᾶμε, καί ἐσύ ἀποστρέφουσαι ἐκεῖνον πού σέ τίποτε δέν σέ ἀδίκησε καί χωρίς νά μπορεῖς νά τόν κατηγορήσεις γιά κάτι καί δέν καταλαβαίνεις πόσος εἶναι ὁ κατάγελος, πόση εἶναι ἡ ντροπή ἢ καλύτερα πόσος ὁ κίνδυνος; Νά πῶ καί κάτι πιό καταγέλαστο; Ντρέπομαι, βέβαια, καί κοκκινίζω ἀπό ντροπή ἀναγκάζομαι ὅμως νά τό πῶ γιά τήν δική σας σωτήρια. Ἄν μᾶς συναντήσει, λέγει, παρθένος ἡ ἡμέρα γίνεται ἄπρακτη, ἄν μᾶς συναντήσει ὅμως πόρνη, ἡ ἡμέρα θά εἶναι εὐνοϊκή καί γεμάτη ἀπό πολύ κέρδος. Καλύπτετε τό πρόσωπο σας καί χτυπάτε τό μέτωπο σας καί σκύψατε πρὸς τήν γῆ; ἀλλά μήν τό κάνετε αὐτό τώρα πού λέγονται τά λόγια αὐτά, ἀλλά ὅταν γίνονται τά πράγματα αὐτά. Πρόσεχε, λοιπόν, κι ἐδῶ πῶς ὁ διάβολος ἔπλεξε τόν δόλο, ὥστε νά ἀποστρεφόμεστε τήν σὺφρονα καί νά ἀγαποῦμε τήν ἀκόλαστη. Ἐπειδή δηλαδή ἄκουσε τόν Χριστό νά λέγει “ὁ ἐμβλέψας γυνακί πρὸς τό ἐπιθυμῆσαι, ἤδη ἐμοίχευσε αὐτήν” (Ματθ 5, 28) καί εἶδε πολλούς νά νικοῦν τήν ἀκολασία θέλοντας μέ ἄλλον τρόπο πάλι νά τούς ὀδηγήσει στήν ἁμαρτία μέ τήν ἀντίληψη αὐτή τούς ἔκανε νά προσέχουν μέ εὐχαρίστηση τίς πόρνες γυναῖκες».

Ὁ Ἅγιος Πατέρας μας λοιπόν μᾶς ἐπισημαίνει τόν κίνδυνο νά πέσουμε στά δίχτυα

τοῦ διαβόλου πιστεύοντας σέ αὐτές τίς προλήψεις καί τίς δεισιδαιμονίες. Πιστεύοντας στίς προλήψεις εἶναι δυνατό νά δοῦμε τό κακό ὡς καλό καί τό καλό ὡς κακό. Ὅμως αὐτή ἡ ἀντιστροφή τῶν πραγμάτων προέρχεται ἀπό τόν διάβολο, ὁ ὁποῖος θέλει νά παρασύρει τόν ἄνθρωπο στήν ἁμαρτία.

Ὁ χριστιανός δέν πρέπει νά πιστεύει στίς διάφορες προλήψεις καί δεισιδαιμονίες. Πρέπει νά πιστεύει ὁλόψυχα στόν Θεό, ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ κυβερνήτης ὅλου τοῦ κόσμου, ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ ὁποῖος μᾶς δίνει τήν ἐλπίδα νά συνεχίσουμε τή ζωή μας.

Μέσα στή Θεία Λειτουργία ὁ Ἱερέας προτρέπει: «... πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα» καί ὁ λαός ἀπαντᾷ: «Σοί Κύριε». Ἐμεῖς ὅλοι οἱ πιστοὶ παραθέτουμε τή ζωή μας σέ Αὐτόν πού στηρίζουμε τίς ἐλπίδες μας καί τίς προσδοκίες μας. Ἡ ζωή μας δέν ἐξαρτᾶται ἀπό ἀνόητες προλήψεις, ἀλλά βρίσκεται στά χέρια τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ. Αὐτό μποροῦμε νά τό κατανοήσουμε μέ τήν προσευχή. Προσευχόμενοι διώχνουμε τόν φόβο ἀπό μέσα μας καί βιώνουμε τήν ἀπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Συμμετέχοντας στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας προγευόμαστε τήν αἰώνια ζωή, κοινωνοῦμε μέ τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπο μας καί βιώνουμε τήν ἀληθινή ἀγάπη.

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν καί ἐφέτος, στά πλαίσια τῆς Π. Ε. Γ., οἱ ἐξῆς Ὅμαδες Μελέτης τοῦ Σκηνικοῦ τῶν Αἱρέσεων καί τῆς Παραθρησκείας:

1. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῆς **Ἑταιρείας «Σκοπιά»** τῶν **«Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά»**. Κάθε Τρίτη, 4.00' -7.00' μ.μ.
2. **Ὅμαδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ τῆς **«Νέας Ἐποχῆς»** (Γκουρουϊστικές, Ἀποκρουφιστικές, Ἐναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ὁμάδες). Κάθε Πέμπτη, 7.00' -9.00' μ.μ.
3. **Ὅμαδα Μελέτης** τῶν **Προτεσταντικῶν-Πεντηκοστιανῶν** κινήσεων. Κάθε Δευτέρα, 7.00' -9.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σέ αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (Ἀποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. ἐπικοινωνίας: **210 6396 665**.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ἢ ΠΡΟΣΕΥΧΗ;

τοῦ Οἰκονόμου π. Ἀνδρέα Γκατζέλη
Μέλους τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας, χαρακτηρίζεται ἀπό τὴν ἔλλειψη γαλήνης καὶ ἡρεμίας. Ταυτόχρονα, ὅπως εἶναι φυσικό, χαρακτηρίζεται καὶ ἀπό τὴν ἀναζήτηση αὐτοῦ πού τοῦ λείπει, τῆς γαλήνης καὶ τῆς ἡρεμίας. Ἀπομακρυσμένος ὅμως ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀρνούμενος τὴν δισχλιετὴ πολυτιμότερη ἐμπειρία τῆς, ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ σέ βάθος, νὰ ἀναλύσῃ καὶ τελικά νὰ ἐπιλύσῃ αὐτό πού τὸν προβληματίζει.

Ἡ μακροαίωνα ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας μας μαρτυρεῖ πὼς ἡ παρουσία ταραχῆς στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ἀρρωστημένη κατάσταση καὶ φανερώνει τὴν λανθασμένη σχέση του μέ τόν Θεό τῆς ἀγάπης. Κατά συνέπεια ἡ θεραπεία αὐτῆς τῆς κατάστασης εἶναι ἡ ἀποκατάσταση αὐτῆς τῆς σχέσης. Καί ἀφού μιλάμε γιά σχέση, μιλάμε γιά τὴν ὑπαρξη δύο ἑτεροτήτων, δύο προσώπων. Ἐν προκειμένῳ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Δημιουργοῦ του. Καί οἱ δύο προσφέρουν κάτι ἢ καλύτερα προσφέρονται, γιά νὰ θεραπευτεῖ ἡ ταραγμένη καὶ ἀρρωστημένη ἀνθρώπινη ὑπαρξη.

Ὁ Θεός χαρίζει τὴν εἰρήνη Του, εἰρήνη πού ξεπερνάει κάθε ἐπίγεια καὶ κοσμική ἐμπειρία. Εἰρήνη ἄλλης ποιότητας καὶ ἄλλης τάξεως, τὴν ὁποία ἡ γῆ δέν γνωρίζει οὔτε μπορεῖ νὰ διανοηθεῖ. Ὁ ἄνθρωπος μέ τὴν σειρά του, ἀποδέχεται τό χάρισμα καὶ δῶρο τοῦ Δημιουργοῦ του. Ἡ ἀποδοχή αὐτῆ στὴν ἐκκλησιαστική γλώσσα καὶ ἐμπειρία ἐκφράζεται μέ τόν ὄρο **μετάνοια**.

Ὁ ἄνθρωπος δηλαδή, ἀναγνωρίζει τὴν ἀρρώστια του καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἀδυναμία του γιά αὐτοθεραπεία. Στηρίζει ὅλες του τίς ἐλπίδες σέ κάτι ἢ καλύτερα σέ κάποιον πού δέν εἶναι «ΕΓΩ». Τὴν πᾶσαν

ἐλπίδα του στηρίζει στὸν Θεό. «Ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῶ τῶ Θεῶ παραθώμεθα»¹. Καὶ αὐτὴ ἡ στάση ζωῆς ἐκφράζεται πρακτικά μέ τὴν προσευχή. Ἡ προσευχή γίνεται τρόπος καὶ μέθοδος συνεργασίας τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό γιά τὴν θεραπεία καὶ σωτηρία τοῦ ἑαυτοῦ του.

Σέ ἀντίθεση μέ τὴν Ὁρθόδοξη αὐτῆ Πνευματικότητα ἔρχεται μιά δελεαστική πρόταση ἀπὸ τὴν μακρινὴ ἀνατολή γιά λύση τοῦ ὑπαρξιακοῦ αὐτοῦ προβλήματος. Ἡ οὐσία αὐτῆς τῆς ἄλλης πρότασης εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος, στηριζόμενος **μόνο** στίς δικές του ἱκανότητες καὶ δυνάμεις, μπορεῖ νὰ αὐτοθεραπευτεῖ. Ἡ πρακτικὴ μορφή αὐτῆς τῆς πρότασης ἐκφράζεται μέ τὴ μέθοδο καὶ ἀσκηση τοῦ Διαλογισμοῦ.

Ὁ σύγχρονος Ἅγιος ἀσκητής, Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος Σαχάρωφ, γνώρισε ἐμπειρικά καὶ τοὺς δύο προαναφερθέντες δρόμους πνευματικότητας. Στά φωτισμένα κείμενά του ἀναφέρεται ἀναλυτικά στά χαρακτηριστικά, τίς ὁμοιότητες ἀλλὰ καὶ τίς χαστικές διαφορές πού ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὸν Διαλογισμό καὶ τὴν ὀρθόδοξη προσευχή. Ὁ μαθητὴς τοῦ Ἁγίου Σωφρόνιου, ὁ π. Ζαχαρίας, μᾶς πληροφορεῖ στό βιβλίο του γιά τόν γέροντα: «Ἐκτός ἀπὸ τὴ ζῶσα καὶ πρόσωπο μέ Πρόσωπο κοινωνία καὶ γνώση τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ στίς γραφές τοῦ Γέροντος Σωφρονίου ἐπισημαίνεται καὶ ἄλλη παράλληλη ἀλλὰ ἐσφαλμένη ὁδὸς πρὸς ἀπόκτηση τοῦ Ἀπολύτου. Ἐδῶ ὅμως πρόκειται περὶ τοῦ Ὑπερ-προσωπικοῦ ἢ μάλλον ἀπρόσωπου Ἀπολύτου. Ἡ θεωρία τῆς ὁδοῦ αὐτῆς ἔχει τὴν προέλευσή της στίς ἀνατολικές θρησκείες. Στὴν ἀσκητικὴ τοῦ τύπου

1. Θεία Λειτουργία

αὐτοῦ τοῦ ὑπερβατικοῦ διαλογισμοῦ ἐπιδόθηκε καί ὁ ἴδιος, καθὼς ὁμολογεῖ, ἐπὶ ὀκτῶ σχεδόν χρόνια κατὰ τὴ νεότητά του»².

Ὁ ἴδιος ὁ γέροντας Σωφρόνιος, μέ τό ιδιαίτερο χάρισμα γραφῆς πού τοῦ ἔδωσε ὁ Κύριος, περιγράφει πολύ γλαφυρά στά βιβλία του τὴν ἐμπειρία του ἀπό τόν Διαλογισμό. Ἐτσι στό βιβλίό του «Ὁψόμεθα τόν Θεόν καθὼς ἐστί» γράφει: «Εἰς τόν ἄνθρωπον, ὡς πρόσωπον μὴ ἑτεραρχούμενον, ὡς πνεῦμα πεπρoικισμένον διὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ, δυνάμεθα νά διακρίνωμέν τι τό ἀπόλυτον, τό «θεοειδές», τό μὴ ἐπιδεόμενον, θά ἔλεγέ τις, ἄλλον Θεοῦ. Δύναται ὁ ἄνθρωπος νά θεωρήσῃ ἑαυτόν ὡς ὄντα ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, ἔτι δέ καί ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας τοῦ πρωταρχικοῦ Εἶναι, καί ὡς ἐκ τούτου νά ἀποφασίσῃ τὴν πράξιν τῆς αὐτοθεώσεως ὡς ἐπιστροφὴν εἰς τό πρωταρχικόν αὐτοῦ εἶναι. Εἰς τὴν πλάνην αὐτὴν περιέπεσα ἐν τῇ νεότητί μου ἐξ ἐπιδράσεως βιβλίων περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ μυστικισμοῦ καί συναντήσεων μετ' ἀνθρώπων ἐξ ἐκείνων τῶν χωρῶν, ὅπου ἐπὶ χιλιετίας καλλιιεργεῖται τό εἶδος τοῦτο τοῦ μυστικισμοῦ. Πάντοτε εἶναι δυνατόν νά ὑψωθῇ ἐνώπιον ἡμῶν τό ἐπιχειρήματα, ὅτι δῆθεν ἢ ἀπό παντός σχετικοῦ ἐν τῷ κοσμικῷ εἶναι ἀπέκδυσις δέν εἶναι εἰσέτι ἱκανοποιητικὴ· ὅτι ἐν τῇ ἐφέσει ἡμῶν πρὸς τὴν τελειότητα ὀφείλομεν νά ὑπερβῶμεν τὴν ἐν ἡμῖν ὑποστατικὴν ἀρχὴν ὡς πρόσκαιρον μορφήν ὑπάρξεως, εἰσάγουσαν περιορισμούς εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις ἡμῶν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅτι πρέπει νά φθάσωμεν ἐκουσίως εἰς τὴν διάλυσιν ἢ τὴν νέκρωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως ἐν τῷ ἀνονομάστῳ ὠκεανῷ τοῦ Καθαροῦ Εἶναι, τοῦ Ὑπερ-προσωπικοῦ Ἀπολύτου»³.

Καί συνεχίζει λίγο παρακάτω ὁ Ἅγιος γέροντας: «Αἱ ἀσκήσεις τοῦ ὑπερβατικοῦ διαλογισμοῦ ἐπέφερον ἀνάπαυσίν τινα ἀπό τοῦ περισπασμοῦ ἐκ τῶν μεριμνῶν τῆς καθ' ἡμέραν

ζωῆς. Ἐδίδον εἰς ἐμέ στιγμάς διανοητικῆς ἀπολαύσεως, ἀνεβίβαζον εἰς φαινομενικῶς πνευματικὰς σφαίρας καί ἔθετον ἐμέ ὑψηλότερον τοῦ περιβάλλοντός μου. Ἀπό φιλοσοφικῆς ἐπόψεως δέν ἠδυνάμην νά διανοηθῶ τὴν Ἀπόλυτον Ἀρχὴν ὡς προσωπικόν ὄν... Ἡ πλάνη συνιστατο εἰς τὴν σύγχυσιν τῆς ἐννοίας τοῦ προσώπου μετὰ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀτόμου, ἐννοιῶν θεολογικῶς ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτων... ἢ χριστιανικῆ θεώρησις περὶ προσώπου, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀποδεχθῆ ἀπό νηπιακῆς ἡλικίας, εἰς τινα στιγμὴν ἀπέβη τό πλεον οὐσιῶδες ἐρώτημα: Δύναται τό Ἀπόλυτον νά εἶναι πρόσωπον; Ἡ εἰλικρινὴς «ἀνατολική» ἐμπειρία μου ἔφερε μορφήν μᾶλλον διανοητικὴν, ἀποκεκομμένην ἐκ τῆς καρδίας: Ἦτο ἀσκήσις νοεράς ἀπεκδύσεως ἀπό παντός σχετικοῦ»⁴.

Ὅμως ἀκόμη πιό περιγραφικός καί ξεκάθαρος εἶναι στό βιβλίό του «Τό μυστήριον τῆς Χριστιανικῆς Ζωῆς». Στό προλογικὸ σημεῖωμα περιγράφει τό κίνητρο πού τόν ὠθησε νά ἀσχοληθῆ μέ τόν Διαλογισμό καί πῶς ἐνιωθε, ὅταν ἀσκοῦσε τόν Διαλογισμό.

«Ἡ χριστιανικὴ προσευχὴ ἐνοποιεῖ τόν ἄνθρωπο: ὁ νοῦς, ἡ καρδιά καί ὄλο τό σῶμα του ἀκόμη συνάπτονται σέ μία ἐνιαία πράξη. Ἐνας τεράστιος ἀριθμὸς ἀνθρώπων δέν κατανοεῖ πῶς διασπάρθηκε ἡ ὑπαρξή τους· στήν καρδιά τους ἐνεργεῖ ἕνα πνεῦμα, ἐνῶ ὁ ἀποκομμένος ἀπό αὐτὴν νοῦς εἶναι ἀφελῶς διάχυτος παντοῦ. Μέ τὴ διαίσθησή μου ἀναζητοῦσα ἀρμονικὴ συμφωνία τῶν δύο αὐτῶν κέντρων τῆς προσωπικότητός μου· μέ στενοχωροῦσε πάντοτε, ὅταν διαπίστωνα ἀσυνέπεια ἀνάμεσα στίς πράξεις μου ἀπό τὴ μία πλευρά καί στόν τρόπο σκέψεώς μου ἀπό τὴν ἄλλη. Πράγματι, ἡ ἐνότητα ἐκείνη, γιὰ τὴν ὁποία προσπαθῶ τώρα νά μιλήσω, δέν ἀποκτᾶται σύντομα οὔτε χωρὶς πολὺ κόπο. Γιὰ πολλὰ χρόνια ὑψωνόταν μπροστά μου τό πρόβλημα τῆς θεραπείας μας, δηλαδή τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἀκεραιότητος τῆς ὑπάρξεώς μας. Κατὰ τὴν ἐπίδοσή μου στόν ἀνατολικὸ διαλογισμό

2. Ἀρχιμανδρίτου Ζαχαρία (Ζάχαρου), Ἀναφορά στή Θεολογία τοῦ Γέροντος Σωφρόνιου, σ. 49.

3. Ἀρχιμανδρίτου Σωφρόνιου (Σαχάρωφ), Ὁψόμεθα τόν Θεόν καθὼς ἐστί, σ. 41.

4. ὁ.π.σ. 42.

καλλιέργησα ἀκριβῶς τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ νοῦ μου ἀπὸ τὴν καρδιά, ὡς ἔδρα ἐμπαθῶν συγκινήσεων, συμπεριλαμβανομένης ἐδῶ καὶ τῆς ἀγάπης. Ἐπιπλέον μπροστά μου πρόβαλλε τὸ ἐγχείρημα, πῶς νὰ ὑπερβῶ τὴ μορφή τοῦ εἶναι πού μοῦ δόθηκε, γιὰ νὰ συγχωνευθῶ μὲ τὸν ἀνώνυμο ὠκεανὸ ἄλλου εἶναι»⁵.

Ὁ π. Ζαχαρίας ἐκφράζει συνοπτικά τὴ διαφορὰ τοῦ διαλογισμοῦ ἀπὸ τὴν προσευχή στό βιβλίο του «Πιστοὶ στήν Διαθήκη τῆς ἀγάπης» ὡς ἑξῆς:

«Στὴν Ἄπω Ανατολή σκοπὸς τοῦ διαλογισμοῦ εἶναι ἡ χαλάρωση. Ἐμεῖς ὅμως, ὅταν προσευχομαστε, εἴμαστε ὑπερβολικά τεταμένοι. Ὅλο τὸ σῶμα συμμετέχει στήν προσευχή μὲ προσήλωση»⁶.

Τὸ βιβλίο ὅμως τοῦ γέροντα Σωφρονίου πού ξεκαθαρίζει ἀπόλυτα τὴν ἀνωτερότητα τῆς προσευχῆς ἔναντι τοῦ Διαλογισμοῦ ἀλλὰ καὶ ἀποκαλύπτει τὴν ἐπικινδυνότητα του εἶναι τὸ «Περὶ Προσευχῆς». Σ' αὐτὸ γράφει: «Ἡ ὁδὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν ἀπαιτεῖ ἰσχυράν πίστιν καὶ μεγάλην ὑπομονήν, ἐνῶ οἱ σύγχρονοι ἡμῶν ἄνθρωποι ἀποπειρῶνται νὰ ἀποκτήσουν πάντα τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, καὶ αὐτὴν εἰσέτι τὴν ἄμεσον θεωρίαν τοῦ Ἀπολύτου Θεοῦ, βεβιασμένως καὶ αὐτομάτως. Συχνάκις μετὰξὺ αὐτῶν συναντῶμεν τὴν τάσιν τοῦ παραλληλισμοῦ τῆς διὰ τοῦ Ὄνόματος τοῦ Ἰησοῦ προσευχῆς πρὸς τὴν γιόγκα ἢ τὸν "ὑπεβατικὸν διαλογισμό" καὶ τὰ ὅμοια τούτοις... Κρίνω ἀπαραίτητον νὰ ὑπογραμμίσω κατηγορηματικῶς τὴν ριζικὴν διαφορὰν, ἣτις ὑφίσταται μετὰξὺ τῆς εὐχῆς τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ἀσκητικῶν θεωριῶν. Πλανῶνται ὅσοι ἀγωνίζονται νοερῶς νὰ ἀπεκδυθῶν παντός παρερχομένον, συμβατικοῦ, ἵνα οὕτως ὑπερπηθήσουν ἀόρατον τι κατώφλιον καὶ συνειδητοποιήσουν τὸ ἄναρχον αὐτῶν, τὴν "ταυτότητα" αὐτῶν μετὰ τῆς Πηγῆς παντός ὑπαρκτοῦ· ἵνα ἐπιστρέψουν πρὸς τὸ ἀνώνυμον

ὑπερπροσωπικὸν Ἀπόλυτον καὶ ἀνακραθοῦν μετ' Αὐτοῦ· ἵνα διαλύσουν ἐν τῷ ὠκεανῷ τοῦ ὑπερνοητοῦ καὶ αὐτὴν τὴν προσωπικότητα αὐτῶν, ἀναμιγνύοντες αὐτὴν μετὰ τῆς ἀτομικοποιημένης μορφῆς τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως»⁷.

Καὶ ὁ Ἅγιος γέροντας καταλήγει λίγο πιό κάτω: «Ἡ τελικὴ ἀνάπτυξις τοιαύτης ἀπροσώπου ἀσκητικῆς ὡδήγησε πολλοὺς νὰ νομίσουν ὅτι ἡ Θεία ἀρχὴ εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου, ἐν τῇ τάσει αὐτοῦ πρὸς αὐτοθέωσιν, ἣτις κεῖται ἐν τῇ βάσει τῆς μεγάλης Πτώσεως, ἐν τῇ διακρίσει ἐν ἑαυτοῖς "ἀπολυτότητος" τινος, ἣτις δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν ἄλλο τι, εἰ μὴ ἡ ἀντανάκλασις τῆς Θείας Ἀπολυτότητος εἰς τὰ κατ' εἰκόνα κτίσματα, ἐν τῇ αἰσθήσει ἔλξεως πρὸς ἐπιστροφήν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῆς ἡσυχίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκετο τρόπον τινὰ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον τούτον... Ὅλαι αἱ θεωρίαι, αἵτινες ἐπιτυγχάνονται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης, εἶναι αὐτοθεωρία, οὐχὶ ὅμως θεωρία Θεοῦ. Εἰς τὰς καταστάσεις αὐτάς ἀνακαλύπτομεν μόνον τὸ κτιστὸν κάλλος, καὶ οὐχὶ τὸ Πρωταρχικὸν εἶναι. Καὶ ἐν παντί τούτῳ δὲν ὑπάρχει σωτηρία εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ αὐθεντικὴ ἀπολύτρωσις ἀρχίζει ὅταν δεχθῶμεν πλήρως καὶ ἀναμφιβόλως τὴν Ἀποκάλυψιν: "Εγὼ εἰμι ὁ Ὡν ... Εγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἐσχατος" (Ἀποκ. 1, 10). Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ Προσωπικὸν Ἀπόλυτον, ἡ ὁμοούσιος καὶ ἀδιαίρετος Τριάς: Ἐπὶ τῆς Ἀποκαλύψεως ταύτης οἰκοδομεῖται ἅπασα ἡ χριστιανικὴ ἡμῶν ζωὴ»⁸.

Ἄς ἀκολουθήσουμε λοιπὸν τὸ φωτεινὸ μονοπάτι τῆς Ὁρθόδοξης Πνευματικότητος καὶ Προσευχῆς καὶ ἄς ἀπορρίψουμε τὸ πλανεμένο καὶ ἐπικίνδυνον δρόμο τοῦ ἐγωιστικοῦ Διαλογισμοῦ, στὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει σχέση μετὰ προσωπικό Θεό ἀλλὰ μόνον μετὰ φανταστικῆς ἀπρόσωπης δυνάμεις.

5. Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Τὸ μυστήριον τῆς Χριστιανικῆς Ζωῆς*, σσ. 14-15.

6. Ἀρχιμανδρίτου Ζαχαρία (Ζάχαρου), *Πιστοὶ στήν διαθήκη τῆς ἀγάπης*, σ. 154.

7. Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Περὶ προσευχῆς*, σσ. 187-188.

8. ὁ.π. σσ. 188-189.

ΜΕΝΤΙΟΥΜ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ (Αλήθειες και ψεύδη)

τοῦ Κων/νου Παπαχριστοδούλου, Θεολόγου
Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

(Α' Μέρος)

Στό πλαίσιο τῶν ἄρθρων πού ἔχουμε γράψει, σχετικά μέ τούς Προφήτες, τήν ψευδοπροφητεία καί ἐν γένει τήν Μελλοντολογία, ἐντάσσεται καί τό φαινόμενο τῶν «Μέντιουμ». Πρόκειται γιά μία πανάρχαια πρακτική πού βασίζεται πάνω στό «χάρισμα» τό ὁποῖο θεωροῦν πώς ἔχουν κάποιοι ἄνθρωποι ὥστε νά ἐπικοινωνοῦν μέ τόν «πνευματικό» κόσμο καί νά προλέγουν τά μελλούμενα. Ἡ πρακτική αὐτή πού σχετίζεται ἄμεσα μέ τό φαινόμενο τῆς «προφητείας», τρέφεται καί εὐδοκιμεῖ ἀπό τήν ἔμφυτη ἀνθρώπινη περιέργεια καί τήν ἀγωνία πού ὅλοι, λίγο ὡς πολύ, ἔχουμε γιά τό αὐριο. Ὅπως θά καταδείξουμε ὅμως, αὐτές οἱ πρακτικές εἶναι ἀσυμβίβαστες μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη καί μπορεῖ νά ὀδηγήσουν τόν ἄνθρωπο σέ ἐπικίνδυνες ἀτραπούς.

Γράφοντας τή λέξη Μέντιουμ στό Google, οὔτε λίγο οὔτε πολύ μᾶς παρέπεμψαν σέ 441.000 σελίδες!!! Ἀπ' αὐτό καί μόνο φαίνεται ὅτι ἡ ὑπόθεση Μέντιουμ δέν εἶναι κάτι ἀπλό οὔτε μπορεῖ νά τό παραβλέψουμε λέγοντας ὅτι πρόκειται ἀπλῶς γιά ἀπατεῶνες πού ἐκμεταλλεύονται τήν ἀνθρώπινη ἀγωνία. Ἡ σχέση πολλῶν ἀνθρώπων μέ τέτοια πρόσωπα μπορεῖ νά δημιουργήσει ἀπίστευτες καταστάσεις, νά διαλύσει προσωπικότητες, οἰκογένειες, ἀκόμη καί νά ὀδηγήσει ἀνθρώπους στή φυλακή ἢ στήν αὐτοκτονία. Χρειάζεται λοιπόν ιδιαίτερη προσοχή στόν τρόπο πού θά προσεγγίσουμε τέτοιες καταστάσεις

καί ἀπό πλευρᾶς ποιμαντικῆς θά πρέπει νά ἐπιστρατευτοῦν ὅλα τά μέσα πού μᾶς δίνει ἡ Ἐκκλησία, διά τῶν Μυστηρίων τῆς καί τῶν Ἀγίων τῆς.

Σύμφωνα λοιπόν μέ τή Wikipedia (ἓνα εἶδος Ἐγκυκλοπαιδικοῦ διαδικτυακοῦ λεξικοῦ), «**Μέντιουμ (Medium) Διάμεσο** ονομάζεται τό άτομο εκείνο το οποίο διαθέτει τήν ικανότητα νά ἐρχεται σε επαφή με τον ἀόρατό κόσμο των πνευμάτων. Ἡ ικανότητα αὐτή ονομάζεται «**διαμεσική ικανότητα**» ἢ «**διαμεσότητα**». Ἀτομα με διαμεσικές ικανότητες υπάρχουν σε ὅλους τούς λαούς, ἀπό τήν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα, με διαφορετικά ονόματα σε κάθε εποχή και πολιτισμό: μάντιες, μάγοι, προφῆτες, βλέποντες (διορατικοί), επαυδοί, πυθίες, οἰωνοσκόποι, μυσταγωγοί, θεραπευτές, βραχμάνοι, ιεροφάντες, διάμεσα, μέντιουμ κ.λπ. Το κοινό χαρακτηριστικό ὅλων αὐτῶν εἶναι ἡ ικανότητά τους νά ἐπικοινωνοῦν με τον ἀόρατο κόσμο των πνευμάτων και νά μεταφέρουν στους ἀνθρώπους τα μηνύματά τους.

Συστηματική ἀνάλυση του φαινομένου τῆς διαμεσότητας, γίνεται στη θεωρία του Πνευματισμοῦ. Σε αὐτήν, γιά νά γίνει ἀντιληπτός ο μηχανισμός τῆς διαμεσικής (πνευματιστικής) ἐπικοινωνίας, το μεν διάμεσο παρομοιάζεται με συσκευή ραδιοφώνου το δε πνεύμα με ἐκφωνητῆ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ.

Ἀπό **ἀπόψεως τρόπου ἐπικοινωνίας**, τα διάμεσα χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγο-

ρίες: Σε εκείνα που επικοινωνούν ξυπνητά (εν εγρηγόρσει) και σε εκείνα που επικοινωνούν κατόπιν υπνώσεως (εν υπνώσει).

Τα εν εγρηγόρσει διάμεσα διατηρούν τις νοητικές και αισθητικές ικανότητές τους, χωρίς όμως αυτές να επηρεάζουν την εξέλιξη του φαινομένου, διότι βρίσκονται κατά κάποιον τρόπο «στό περιθώριο». Το διάμεσο αντιλαμβάνεται τα πάντα και έχει τη δυνατότητα ως ένα σημείο να ελέγχει τη διαδικασία της επικοινωνίας, αποφεύγοντας την διείσδυση πονηρών πνευμάτων, εκλέγοντας μόνον τα αγαθά.

Τα εν υπνώσει διάμεσα δεν έχουν αντίληψη του τι συμβαίνει κατά την διάρκεια της επικοινωνίας. Αποτελούν οιωνεί αδρανείς συσκευές, οι οποίες κατευθύνονται από το πνεύμα και τον γήινο οδηγό. Αυτός πρέπει να είναι πολύ περισσότερο προσεκτικός, για να μη συμβούν δυσάρεστα γεγονότα. Η υπνοβασία είναι μια ειδική περίπτωση της εν υπνώσει διαμεσότητας.

Αυτά μάς λέει λοιπόν τό σχετικό λεξικό. Η πραγματικότητα είναι όμως ζοφερή.

Σημείωση τής Σύνταξης

- Τά ένυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους. Η διεύθυνση του περιοδικού δεν φέρει ευθύνη για τις απόψεις των άρθρογράφων.
- Οί αναδημοσιεύσεις σχολίων ή πληροφοριών από ξένα ή ελληνικά περιοδικά και άλλα έντυπα ή τό διαδίκτυο δημοσιεύονται μέ κάθε επιφύλαξη, άφορούν σέ απόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ή στήν άπομείωση τής τιμής καί τής ύπολήψεως τών προσώπων, στά όποια αναφέρονται καί τά όποια σεβόμεθα δεόντως.
- Τήν ευθύνη για τις εκφραζόμενες απόψεις στίς δημοσιευόμενες επιστολές φέρουν άποκλειστικά οί επιστολογράφοι καί όχι ή Συντακτική Επιτροπή.
- Έπιτρέπεται ή αναδημοσίευση, κατόπιν άδείας από τήν Διεύθυνση του περιοδικού.

Χιλιάδες άγγελίες μπορεϊ νά βρεϊ κανείς στά έντυπα καί ηλεκτρονικά μέσα που διαφημίζουν τις «σπουδαϊες» ικανότητες τών επίδοξων Μέντιουμ. Μερικές άπό τις άγγελίες εϊναι γραμμένες μέ τέτοιο τρόπο ώστε νά χτυπούν άμέσως τις ευαίσθητες χορδές τών άφελών θυμάτων. Θα παραθέσω μερικές:

«Ελάχιστα άτομα έχουν το χάρισμα της Ενόρασης.

Στη σελίδα μας θα βρείτε την καλύτερη ομάδα Μέντιουμ. Σε ελάχιστα δευτερόλεπτα μπορούμε να συνδεθούμε άμεσα με το άτομο που σας ενδιαφέρει και να προσφέρουμε άμεση, ζωντανή, προσωπική και βιοματική γνώση για τις σκέψεις και τις προθέσεις αυτού ή αυτής που σας ενδιαφέρει. Με τις μεταφυσικές ικανότητες των έμπειρων Μέντιουμ και των συνεργατών μας θα πάρεις απαντήσεις για κάθε θέμα που σε απασχολεί έγκυρα και έγκαιρα. Το χάρισμα της ενόρασης δίνει σε μερικούς ανθρώπους την ικανότητα να δουν και να προβλέψουν γεγονότα και καταστάσεις στο παρόν, το παρελθόν και το μέλλον...»

Σέ άλλη άγγελία διαβάζουμε:

«Ελένη... Η ειδική στο χώρο των προβλέψεων. Αναλυτική και λεπτομερέστατη τηλεφωνική πρόβλεψη 40 ευρώ σε Ελλάδα και Εξωτερικό. Έχω την δύναμη και προβλέπω το μέλλον σας και δίνω άμεση λύση σε κάθε πρόβλημα που έχει προκύψει στη ζωή σας. Αισθηματικά, οικογενειακά, επαγγελματικά, τύχη, φίλοι, πεπρωμένο, εξέλιξη μακροχρόνιου δεσμού, ξαφνική αλλαγή αισθημάτων, ύπαρξη τρίτου προσώπου, άτομα που σας έχουν κάνει κακό και δεν το γνωρίζετε, αμφοβολίες, φόβοι, συνεχείς ατυχίες κ.λπ. κ.λπ...»

Αυτές είναι λίγες μόνο άπό τις χιλιάδες άγγελίες που άπευθύνονται σέ όσους πιστεύουν, άφελως, ότι μπορεϊ νά βρούν

λύσεις στά προβλήματά τους μέσα από τέτοιες μέθόδους. Για ανθρώπους πού έχουν σχέση μέ τήν Ἐκκλησία καί έχουν ἕνα σχετικό χριστιανικό υπόβαθρο μπορεῖ ὅλα αὐτά νά ἤχοῦν ὑπερβολικά ἕως καί ἀνόητα. Σκεφτεῖτε ὅμως ὅτι χιλιάδες ἄνθρωποι πέφτουν θύματα σέ τέτοιες πλάνες μέ ἀποτέλεσμα ὄχι μόνο νά χάνουν τά χρήματά τους ἀλλά καί τήν ψυχή τους.

Ἐνα ἄλλο χαρακτηριστικό αὐτῶν τῶν ἐπίδοξων «σωτήρων» εἶναι ὅτι στήν προσπάθειά τους νά παγιδεύσουν περισσότερα θύματα χρησιμοποιοῦν κάθε θεμιτό καί ἀθέμιτο μέσο καί φυσικά κάθε ἀποκρυφιστική πρακτική. Ἐνα Μέντιουμ δηλαδή «πού σέβεται τόν ἑαυτό του» μπορεῖ νά κάνει παράλληλα: ἀστρολογικές προβλέψεις, χαρτομαντεία, καφεμαντεία, αὐγομαντεία, ρούνους, ταρώ, ὑπνωτισμό κ.λπ. Χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης βαρύγδουποι ὄροι καί μέθοδοι ὅπως: **«Προσωπικός μαγνητισμός, ενεργειακά πεδία, αὐρα, αρνητική καί θετική ενέργεια, τηλεπάθεια, πνευματισμός, επικοινωνία με πνεύματα συγγενῶν, ενόραση»** καί ὅ,τι ἄλλο ἀπίθανο μπορεῖ κανεῖς νά φανταστεῖ, δάνεια ὅλα ἀπό τόν Ἀποκρυφισμό, τή Μαγεία καί τή Θεοσοφία. Καί μέσα σέ ὄλο αὐτό τόν ἀποκρυφιστικό ὀρυμαγδό θά δεῖ κανεῖς νά ὑπάρχουν ὀρθόδοξες εἰκόνες, Σταυροί, προσευχές τῆς Ἐκκλησίας καί ὅ,τι ἄλλο χριστιανικό, ὥστε νά δείχνει τό Μέντιουμ πώς ἔχει καί σχέση μέ τήν Ἐκκλησία... δηλαδή καί μέ τό δαίμονα καί μέ τό Θεό! Για νά πιάσουν κάθε κατηγορία ὑποψήφιων θυμάτων. Σκεφτεῖτε ὅμως τό μέγεθος τῆς ὕβρης καί τῆς βλασφημίας!

Τί εἶναι λοιπόν αὐτό πού ὀδηγεῖ τούς ἀνθρώπους στά δίχτυα τέτοιων, ἀδίστακτων πολλές φορές, ἐκμεταλλευτῶν τοῦ ἀνθρώπινου πόνου;

1. Ἡ δίψα γιά εὐκόλες λύσεις στά προβλήματά μας. Γενικά δέν ἔχουμε ὑπομονή καί ἐμπιστοσύνη στό Θεό πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ὥστε νά ὑπομένουμε τίς δοκιμασίες πού μπορεῖ νά μᾶς βροῦν. Ζητᾶμε μία συνταγή, ἕνα θαῦμα, ἕνα χάπι, ἕνα χαρισματικό ἄτομο (καί τά Μέντιουμ εἶναι συνήθως χαρισματικά ἄτομα...) πού μέ κάποιο μαγικό τρόπο θά μᾶς λύσουν τό πρόβλημα.
2. Ἡ ἔλλειψη πίστεως στό Θεό καί στίς διδασχές τῶν Ἁγίων καί τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ σημερινός ἄνθρωπος βρίσκεται σέ ἕνα πέλαγος χωρίς πυξίδα. Ἄγεται καί φέρεται ἀπό τά ΜΜΕ, ἀπό τήν τηλεόραση δηλ., τό ἴντερνετ, τίς διαφημίσεις πού μᾶς κατακλύζουν. Δέν ἔχει μία προσήλωση κάπου καί ἕνα στόχο. Ἐτσι εὐκόλα μπορεῖ νά τόν προσεγγίσει κάποιος ἐπιτήδειος καί νά τόν παραπλανήσει.
3. Ἡ ἀφέλεια. Πολλές φορές ἀντιμετωπίζουμε τέτοιου εἴδους θέματα μέ μία παιδική νοοτροπία. Ἄς δοκιμάσω! Τί θά πάθω; Τό πολύ-πολύ νά χάσω λίγα χρήματα. Ἄν ὅμως τό Μέντιουμ εἶναι ὅπως λένε... χαρισματικό; Τότε μπορεῖ νά μοῦ λύσει τό πρόβλημα. Δέν γνωρίζουν οἱ ταλαίπωροι ὅμως ὅτι ἄν πέσεις στά δίχτυα ἑνός τέτοιου ἀνθρώπου πού ἐνδέχεται νά εἶναι ὄντως «χαρισματικός», θά σοῦ κάνει αὐτό πού λέμε, «πλύση ἐγκεφάλου» καί θά ἐθιστεῖς ἀπ' αὐτόν. Ἐτσι οἱ ἐπισκέψεις συνεχίζονται, τά προβλήματα παραμένουν καί φυσικά τό χρήμα ρέει... μέχρι νά τελειώσει!
4. Ἡ περιέργεια. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει περιέργος. Θέλει νά δοκιμάζει. Καί φυσικά «τρελαίνεται» γιά τήν Μέλλοντολογία. Ποιός δέν θά ἤθελε νά γνωρίζει τί θά τοῦ συμβεῖ στό μέλλον. Ἄν θά ἀρρωστήσει, ἄν θά χωρίσει, ἄν θά εὐτυχήσει, ἄν θά γίνεῖ πόλεμος,

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Από την «Ένωση Γονέων για την Προστασία του Έλληνορθόδοξου Πολιτισμού, της Οικογενείας και του Ατόμου» ελήφθη ή δημοσιεύομενη κατωτέρω επιστολή:

Αγία Παρασκευή, 4 Απριλίου 2020

Προς τον: **Δήμο Αθηναίων**

Κοινοποίηση: Μέγαρο Μουσικής και ως Πίνακα Αποδεκτών.

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΓΙΟΓΚΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ «ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ»

Με αφορμή την υπό την αιγίδα του δήμου σας ημερίδα του συλλόγου Γιόγκα Ελλάδας, με θέμα «**Εθισμοί και Απεξάρτηση**», στις 25 Ιανουαρίου, η Π.Ε.Γ. θα ήθελε να σας ενημερώσει για τα εξής:

Η γιόγκα είναι θρησκευτικό σύστημα του ινδουισμού και βουδισμού. Στη δύση την προώθησαν δόλια γκουρού (Βιβεκανάντα) και αποκρυφιστές (Έλενα Μπλαβάτσκι). Στην εισήγαγαν στην αρχή σαν «φιλοσοφία» και στη συνέχεια σαν «γυμναστική» και χαλάρωση⁽¹⁾.

Όσον αφορά την σωματική υγεία πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι αθλητικές δραστηριότητες βασίζονται στη δυναμική αερόβιου τύπου αντοχή που βοηθάει το καρδιοαναπνευστικό σύστημα. Στη γιόγκα δεν υπάρχει τέτοιου είδους άσκηση. Οι στάσεις (asanas) της γιόγκα είναι στατικές⁽²⁾ και πολλές φορές αφύσικες για το ανθρώπινο σώμα. Δεν έχουν δημιουργηθεί από γυμναστές ή φυσιοθεραπευτές, αλλά από γκουρού με σκοπό να

σεισμός, καταποντισμός, ακόμα και ή Δευτέρα Παρουσία. Υπάρχουν άνθρωποι που ήδονίζονται να τρέχουν πίσω από γέροντες (άλλο κεφάλαιο αυτό...), να πιέζουν αφόρητα άκομη και για να μάθουν τί θα γίνει. Θα έχουμε πόλεμο με τους Τούρκους; Θα πάρουμε την Αγία Σοφία; Και άλλα παρόμοια. Δεν καταλαβαίνουν ότι προσπαθούν να μετατρέψουν τον γέροντα ουσιαστικά σε... Μέντιουμ. Αυτή είναι μεγάλη πλάνη. Γιατί όταν συναντάμε έναν άγιο ο σκοπός του δεν είναι να μάς εντυπωσιάσει με προρρήσεις και θαυμαστά σημεία. Αν πεί κάτι που αφορά στο μέλλον δεν τό κάνει για να τον θαυμάσουμε. Ο σκοπός του είναι να μάς ταρακουνήσει ώστε να μπορούμε στο δρόμο της σωτηρίας.

Πώς όμως ερμηνεύονται όλα αυτά τά φαινόμενα που μπορεί να συναντήσουμε σε μέντιουμ και μελλοντολόγους;

Οί απαντήσεις είναι δύο: Οποιοδήποτε φαινόμενο ή εμπειρία μπορεί να είναι αποτέλεσμα: α) Δαιμονικής ενέργειας ή β) Απάτης-άγυρτείας, παραπλάνησης δηλαδή με αθέμιτα μέσα. Ταχυδακτυλουργίες, όφθαλμαπάτες, συγκέντρωση προσωπικών πληροφοριών εν αγνοία του θύματος, ψεύδη, κ.ο.κ.

Όσον αφορά στην δαιμονική ενέργεια που ποτέ δεν την αποκλείουμε, θα ήταν χρήσιμο να παρουσιάσουμε κάποιες αναφορές από περιστατικά της Καινής Διαθήκης που θεωρούμε πως είναι πολύ διδακτικά και χρήσιμα. Αυτά όμως θα τα δούμε στο επόμενο τεύχος.

(στό επόμενο ή συνέχεια)

μην εμποδίζεται ο διαλογισμός. Σύμφωνα με τα πιο έγκυρα ιατρικά - επιστημονικά περιοδικά οι περισσότερες στάσεις (asanas) έχουν πολλές παρενέργειες κυρίως λόγω της παραμονής για πολλή ώρα σε αυτές όπως: απόφραξη σπονδυλικής αρτηρίας, ρήξη συνδέσμων, νευροπάθειες, ρήξη τενόντων, κατάγματα σε οστεοπενικούς ασθενείς, θρομβώσεις και απόφραξη οπτικών φλεβών καθώς και προοδευτική οπτική νευροπάθεια σε ασθενείς με γλαύκωμα. Στις ασκήσεις αναπνοής (pranayama), οι πιο επικίνδυνες είναι οι λεγόμενες αναπνοές kapalabhati pranayama που χαρακτηρίζονται από δυνατές εκπνοές. Προκαλείται πολύ συχνά αύξηση μυϊκών ενζύμων σε ασθματικούς ασθενείς και έχει προκληθεί ακόμα και πνευμοθώρακας. Συνήθη είναι τα συμπτώματα υπεραερισμού δηλ. ζάλη, ίλιγγος, αδυναμία, πόνος στο στήθος, μούδιασμα⁽³⁾. Όσον αφορά την ψυχική υγεία ο διαλογισμός και ειδικά το mindfulness που αναφέρεται στη σελίδα της εν λόγω ημερίδας, έχει πάρα πολλές παρενέργειες σύμφωνα πάλι με τα πιο έγκυρα ιατρικά-επιστημονικά περιοδικά όπως: παράνοια, παραισθήσεις, ψευδαισθήσεις, αποσύνδεση από το περιβάλλον και αποδιοργανωμένος λόγος, κατάθλιψη μέχρι αυτοκτονίας, μανία και ψύχωση και αυξημένος κίνδυνος επιληπτικών κρίσεων^{(4) (5)}.

Οι περισσότερες στάσεις (asanas) της γιόγκα εκδηλώνουν τιμή σε ινδουιστικές θεότητες. Παραδείγματος χάρη ο χαιρετισμός στον θεό ήλιο, αποτελείται από μία σειρά ασκήσεων, ένα προσκύνημα σε αυτή τη θεότητα. Μαζί με τις γιογκικές στάσεις, χρησιμοποιούνται και κάποιες θέσεις των δακτύλων (Mudras) οι οποίες είναι «ιεροί συμβολισμοί» για τους ινδουιστές.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας έχει εκδώσει δελτίο τύπου σχετικά με τη γιόγκα: «Στο πλαίσιο του σεβασμού της θρησκευτι-

κής ελευθερίας, η οποία στην Ελλάδα είναι συνταγματικώς κατοχυρωμένη και σεβαστή, αλλά και της ποιμαντικής της ευθύνης για την αποφυγή δημιουργίας κλίματος θρησκευτικού συγκρητισμού, με αφορμή την πρόσφατη καθιέρωση από τον Ο.Η.Ε. της 21ης Ιουνίου ως "Παγκόσμιας Ημέρας Γιόγκα", η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος υπενθυμίζει στο χριστεπώνυμο Πλήρωμα ότι: η «Γιόγκα» αποτελεί θεμελιώδες κεφάλαιο της θρησκείας του Ινδουισμού, έχει ποικιλομορφία σχολών, κλάδων, εφαρμογών και τάσεων και ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ είδος γυμναστικής. Ως εκ τούτου η "Γιόγκα" τυγχάνει απολύτως ασυμβίβαστη με την Ορθόδοξη Χριστιανική Πίστη μας και δεν έχει καμία θέση στη ζωή των Χριστιανών».

Στις λεγόμενες συμπληρωματικές ή φυσικές ή εναλλακτικές «θεραπείες» συγκαταλέγονται η ομοιοπαθητική, ο βελονισμός, η ρεφλεξολογία, η Ayurveda, η φυσιοπαθητική και πολλές άλλες. Οι «θεραπείες» αυτές δεν έχουν καμία επιστημονική βάση και είναι παραπλανητικές διότι:

α) Ενώ αναφέρονται ως «φυσικές» δεν βασίζονται στις ιδιαίτερες φυσικές ιδιότητες των βοτάνων ή φυτών, δεν απομονώνουν ούτε τυποποιούν τις βιολογικά δραστητικές ενώσεις τους όπως κάνει η ιατρική και η βοτανολογία. Αντίθετα βασίζονται σε αναπόδεικτες πεποιθήσεις οι οποίες θεωρούν ότι υπάρχει μία μορφή ενέργειας (μη ανιχνεύσιμη επιστημονικά) η οποία απελευθερώνεται με το ταρακούνημα (δυναμοποίηση) των φυτικών και ζωικών παρασκευών στην ομοιοπαθητική, με τον ήλιο στα ανθοϊάματα Bach, ενώ η φυσιοπαθητική, η Ayurveda κ.ά. θεωρούν τελείως αυθαίρετα και αναπόδεικτα ότι βοηθούν τον αμυντικό μηχανισμό του ανθρώπου και την αυτοϊαση. Όσο για τον βελονισμό, σύμφωνα με τους ίδιους τους

βελονιστές, αυτός βασίζεται στη ζωτική ενέργεια της κινεζικής ιατρικής (καμία σχέση με την ανιχνεύσιμη επιστημονικά ενέργεια) και τα «σημεία βελονισμού» δεν έχουν καμία σχέση με διαδρομές αγγείων ή νεύρων⁽⁶⁾.

β) Δεν είναι αποδεκτές από την επιστημονική κοινότητα. Στην Ελλάδα το **Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας του Υπουργείου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.)** μετά από πλήθος πιέσεων (αιτήσεις, εγγράφων και επιστολών, ώστε να αναγνωριστεί επίσημα η Ομοιοπαθητική ως ιατρική πράξη), αποφάσισε ομόφωνα τα ακόλουθα: « **Η Ομοιοπαθητική δεν συνιστά ιατρικά ούτε φαρμακευτικά θεραπευτική επιστημονική μεθοδολογία και πρακτική. Δεν είναι ισότιμη ούτε συμπληρωματική της Ιατρικής Επιστήμης. Δεν συνιστά ούτε καν «εναλλακτική ιατρική». Συνιστά Πρακτική και θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ως τίτλο τον «Ομοιοπαθητική Πρακτική»... στον τίτλο «Ομοιοπαθητική Πρακτική» δεν θα πρέπει να αναφέρονται οι προσδιοριστικοί όροι «εναλλακτική ιατρική», «θεραπευτική», «ιατρική πράξη» ή άλλοι σχετικοί ιατρικοί τίτλοι και όροι**»⁽⁷⁾.

Στην αμερικανική αγορά, τα ομοιοπαθητικά σκευάσματα θα πρέπει να αναγράφουν στην ετικέτα ότι: 1) Δεν υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το προϊόν λειτουργεί, 2) Οι ισχυρισμοί του προϊόντος βασίζονται μόνο στις θεωρίες της ομοιοπαθητικής από το 1700 που δεν είναι αποδεκτές από τους περισσότερους ειδικούς της σύγχρονης ιατρικής»⁽⁸⁾.

Το αυστραλιανό Συμβούλιο Εθνικής Υγείας και Ιατρικής Έρευνας ξεκαθάρισε το 2015 ότι δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η ομοιοπαθητική είναι αποτελεσματική, ενώ στο ίδιο συμπέρασμα έφτασε και το Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης⁽⁹⁾.

Η Ρωσική Ακαδημία Επιστημών δηλώνει ότι η ομοιοπαθητική δεν έχει «καμία επιστημονική βάση» και θέτει σε κίνδυνο τους ανθρώπους που πιστεύουν ότι είναι αποτελεσματική⁽¹⁰⁾.

Εννοείται ότι αυτά ισχύουν εκτός της Ομοιοπαθητικής, και για κάθε άλλη εναλλακτική πρακτική, όπως είναι αυτές που προαναφέραμε.

γ) Παρέχουν συμβουλές εναντίον της σύγχρονης ιατρικής, των φαρμάκων και των εμβολιασμών και υπέρ μεθόδων που θεωρούνται ολιστικές και μη-επεμβατικές. Συνήθως αντιτίθενται στα εμβόλια και διδάσκουν αντιεμβολιαστικές και εναλλακτικές των εμβολίων πρακτικές που έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση του εμβολιασμού.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει αποφανθεί επί του θέματος, ήδη από το 2013, στην ΚΕ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων για θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας, με θέμα: «**Το πρόβλημα της ασθενείας, αιρετικές και αποκρουστικές προσεγγίσεις**». Αναφέρουμε χαρακτηριστικά αποσπάσματα: «Οι λεγόμενες “εναλλακτικές θεραπείες” αποτελούν εφαρμογή στον χώρο της υγείας των περί Θεού, ανθρώπου και κόσμου αντιλήψεων των ανατολικών θρησκειών και της “Νέας Εποχής του Υδροχόου” και γι’ αυτό είναι πιο σωστό να ονομάζονται: “Ιατρική της Νέας Εποχής”... Οι περισσότερες ομάδες χρησιμοποιούν επιστημονικοφανή ορολογία, με στόχο να εντυπωσιάσουν και να παραπλανήσουν το ανυποψίαστο κοινό. Άλλες πάλι, όπως η Ομοιοπαθητική, ισχυρίζονται ότι με τα “φάρμακά” τους θεραπεύουν ακόμη και τα πάθη της ψυχής, όπως τον εγωισμό, τη ζήλια, την οργή, τον θυμό κ.ά.»⁽¹¹⁾.

Η Π.Ε.Γ. συνεργάζεται με την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος για θέματα

αιρέσεων και παραθρησκείας και διαθέτει ιατρική-επιστημονική ομάδα μελέτης των λεγόμενων «εναλλακτικών θεραπειών». Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα μας <https://www.ppu.gr/>

Το παρόν κείμενο είναι ενημερωτικό και δεν έχει σκοπό να προσβάλλει την τιμή και την υπόληψη κανενός.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος του Πνευμ. Συμβουλίου
Αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης

Ο Πρόεδρος του Δ. Σ.
Κων/νος Παπαχριστοδούλου

ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

Μέ τη χάρη του Θεού κατά τό διαρεῦσαν τρίμηνο Ἰανουαρίου-Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2020 ἡ Πανελλήνια Ἐνωση ὀργάνωσε:

1. Τό Ἀντιαιρετικό Σεμινάριο στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν, κάθε Δευτέρα στίς 5.30-7.00 μ.μ., μέ τόν τίτλο «Ἀντίσταση στή πρόκληση τῶν αἱρέσεων», σύμφωνα μέ τό παρακάτω πρόγραμμα:

- 13/1 Αρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαϊδώνης «Νεοσατανισμός»
- 20/1 κ. Κων/νος Παπαχριστοδούλου «Ἀποκρυφισμός»
- 27/1 Μοναχός π. Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης «Θετική Σκέψη»
- 3/2 κ. Γιάννης Μηλιώνης «Τεχνικές ἐλέγχου τοῦ νοῦ»
- 10/2 Αἰδ. π. Ἀνδρέας Γκατζέλης «Μαγεία σήμερα»
- 17/2 κ. Γεώργιος Κοπανάκης «Ἀστρολογία»
- 23/2 κ. Κων/νος Παπαχριστοδούλου «Μέντιουμ»
- 9/3 κα Κωνσταντίνα Ἀλεβίζου «Ἐναλλακτικές θεραπείες»

2. Ἀντιχιλιαστικό Σεμινάριο, πού λειτουργεῖ κάθε Τρίτη 5-7 μ.μ., στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Ἀχαρνῶν, ὑπό τήν διεύθυνση τοῦ Αἰδ. π. Ἀνδρέα Γκατζέλλη.

3. Ἀντιαιρετικές ὁμιλίες πραγματοποιήσαν μέλη τῆς ΠΕΓ ὡς ἐξῆς:

- **Ὁ κ. Νικόλαος Μηλιώνης:**
 - 18/2 Μίλησε στόν Ἱ. Ναό Ζωοδόχου Πηγῆς Παιανίας μέ θέμα: «Γιόγκα».
 - 2/2 Μίλησε στόν Ἱ. Ναό Ἁγίου Σώστη Νέας Σμύρνης μέ θέμα: «Γιόγκα».
- **Ἡ κα. Κωνσταντίνα Ἀλεβίζου:**
 - 11/1 Μίλησε στήν Ἡμερίδα πού ὀργάνωσε ἡ «Ἐστία Πατερικῶν Μελετῶν» μέ θέμα: «Πρώτηση ἀποκρυφισμοῦ στά σχολικά βιβλία».
- **Ὁ κ. Χαράλαμπος Ἄνδραλης:**
 - Μίλησε στίς 26/1 στόν Ἱ. Ναό Ἁγίου Παντελεήμονος Γλυφάδας μέ θέμα: «Γιόγκα: Γυμναστική ἢ θρησκεία?».

4. Θεατρική Παράσταση

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καί φέτος, τή Δευτέρα 17 Φεβρουαρίου, στό Θέατρο «Περοκέ», Ὀδυσσέως 2 Μεταξουργεῖο, δόθηκε θεατρική παράσταση μέ σκοπό τήν οικονομική ἐνίσχυση τῆς Ἐνώσεως μας ἀπό τό ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ». Οἱ συνεργάτες καί οἱ φίλοι τῆς Π.Ε.Γ. εἶχαν τήν εὐκαιρία νά παρακολουθήσουν τό θεατρικό ἔργο τῆς Ξανθούλας Παπουτση «ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ».

Ὁ Πρόεδρος τῆς Π.Ε.Γ. κ. Κων. Παπαχριστοδούλου εὐχαρίστησε τά μέλη τοῦ θιάσου γιά τήν εὐγενική προσφορά καί συμπαράστασή τους, καθώς καί τούς ἐκλεκτούς ἀδελφούς πού παρακολούθησαν τό ἔργο, γιατί μέ τήν συμμετοχή τους συμβάλουν στήν οικονομική ἐνίσχυση τῆς Π.Ε.Γ.

5. Βαθύτατα λύπησε τά μέλη τῆς Π.Ε.Γ. ἡ ἐκδημία τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῆς Ἐνώσεώς μας Ἡλία Αναγνωστόπουλου ὑποστρατήγου ἐ.ἀ., συζύγου τοῦ μέλους τῆς Π.Ε.Γ. κας Αἰκατερίνης Αναγνωστοπούλου. Ὁ ἀείμνηστος ἦταν σημαντικός συνεργάτης τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου καί ἐπί τριακονταετία δραστήριο στέλεχος τοῦ ὅλου ἀντιαιρετικοῦ ἔργου.

Ἡ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία τελέσθηκε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Δημητρίου τοῦ ὁμωνύμου Δήμου. Τήν Ἐνωση ἐκπροσώπησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης, ὁ ὁποῖος προεξῆρχε τῆς τελετῆς καί ἀπηύθυνε λόγο παρηγορίας καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κ. Κων/νος Παπαχριστοδούλου, πού πλαισίωσε τό ἀναλόγιο.

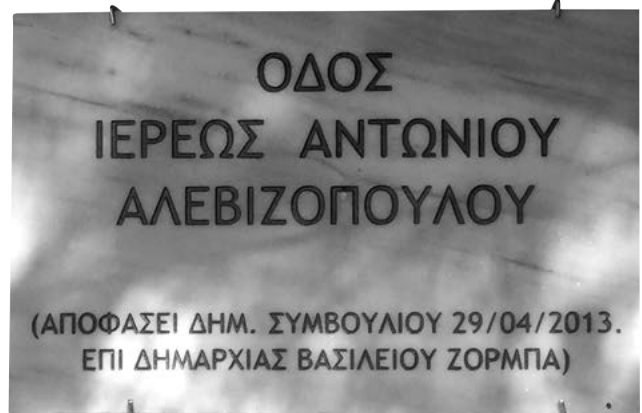
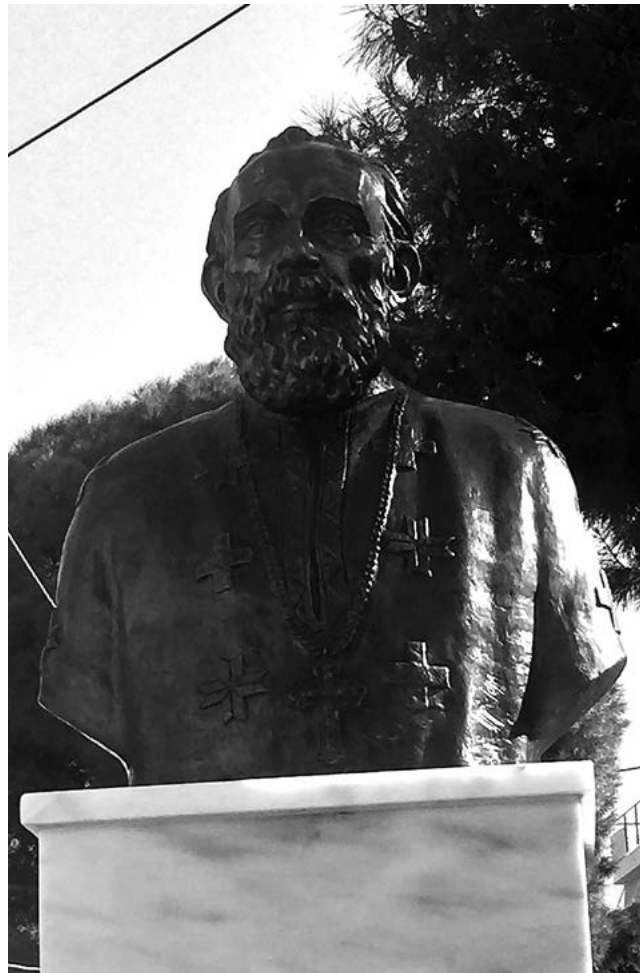
Εὐχόμεαστε ὁ Κύριος νά τόν ἀνταμείψει στήν αἰωνιότητα, γιά ὅσα προσέφερε στόν ἀντιαιρετικό ἀγῶνα τῆς Ἐκκλησίας καί νά χαρίσει παρηγορία στήν οἰκογένεια του.

6. Ἑορτή τοῦ προστάτου τῆς Π.Ε.Γ. Ἁγίου Γρηγορίου Θεολόγου.

Τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, προστάτου τῆς Π.Ε.Γ., γιόρτασε ἡ Ἐνωσή μας τό Σάββατο 25 Ἰανουαρίου 2020, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίων Ἀναργύρων τοῦ Δήμου Ἁγίας Παρασκευῆς.

Τό πρωῖ τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία ἀπό τόν Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομο Μαϊδώνη, Πρόεδρο τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου, καί ἐκκλησιάσθηκαν καί συμπροσευχήθηκαν πολλά μέλη τῆς Π.Ε.Γ. Μετά τήν Θεία Λειτουργία τελέσθηκε Τρισάγιο πρό τῆς προτομῆς τοῦ ἀειμνήσου π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, πού βρίσκεται στό προαύλιο χῶρο τοῦ Ναοῦ.

Ὡς γνωστόν ὁ Ναός τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων εἶναι ὁ πρῶτος Ναός τοῦ Δήμου Ἁγίας Παρασκευῆς, στόν ὁποῖο λειτουργοῦσε ὁ

μακαριστός π. Ἀντώνιος. Γιά τό λόγο αὐτό ἡ Ἐνορία ἔστησε τήν προτομή του καί ὁ Δήμος Ἁγίας Παρασκευῆς ὀνόμασε τήν ὁδό δίπλα στό Ναό «ΟΔΟΣ ΙΕΡΕΩΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ».

Στή συνέχεια ὁ π. Χρυσόστομος ἔκοψε τήν Βασιλόπιτα πρός εὐλογία τῶν μελῶν καί τοῦ ἔργου τῆς Π.Ε.Γ.

7. Αντιαιρετική Ημερίδα

Μέ την ευκαιρία της συνάντησης των μελών της Π.Ε.Γ για την έορτή του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, μετά τη Θεία Λειτουργία εντός του Ναού των Αγίων Αναργύρων πραγματοποιήθηκε Αντιαιρετική Ημερίδα, κατά την οποία μίλησε ο Αρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαϊδώνης, Πρόεδρος του Πνευματικού Συμβουλίου, με θέμα: «Αντιαιρετικοί Άγιοι. Η εμπειρία των Πατέρων στην αντιμετώπιση των αιρέσεων».

Στή συνέχεια ακολούθησε συζήτηση και ανταλλαγή εμπειριών από τό δύσκολο έργο της αντιμετώπισης των αιρετικών.

8. Ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση της Π.Ε.Γ. πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο 15 Φεβρουαρίου 2020 στό Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ναού Αγίας Παρασκευής μέ την συμμετοχή ίκανού αριθμού των μελών της.

Στήν αρχή έγινε Απολογισμός Πεπραγμένων από τόν Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Κων/νο Παπαχριστοδούλου καί στή συνέχεια ό Οικονομικός Απολογισμός από την Ταμία κα Μαρία Στεργίου.

Χαιρετισμό απηύθυνε ό Επίτιμος πρόεδρος της Π.Ε.Γ. Αιδ. π. Κυριακός Τσουρός καί έδωσε τίς πατρικές του συμβουλές για την συνέχιση του έργου.

Τή Συνέλευση έκλεισε μέ παρέμβαση του ό Πρόεδρος του Πνευματικού Συμβουλίου Αρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαϊδώνης καί αναφέρθηκε στήν πορεία της Π.Ε.Γ.

Έγινε διάλογος καί τά μέλη έφυγαν μέ την σύμφωνη απόφαση νά συνεχίσουν τό εύλογο αυτό έργο του μακαριστού π. Αντωνίου, του τόσο σημαντικού για την ποιμαντική της Έκκλησίας στήν αντιμετώπιση των αιρέσεων.

ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ

Στή Θεσσαλονίκη, έδρα του Όρθοδόξου Μακεδονικού Παρατηρητηρίου, πραγματοποιήθηκαν οί ακόλουθες όμιλίες:

13/1/ Τά έσχατα για τίς αίρέσεις καί τή «Νέα Έποχή»

Α' εισηγητής: Πασχάλης Γλώσης Θεολόγος

Β' εισηγητής: Σοφία Χασιώτη Θεολόγος
20/1 Η άρνηση των εικόνων καί του Σταυρού από «Μάρτυρες του Ίεχωβά» καί Προτεστάντες

Α' εισηγητής: Αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης

Β' εισηγητής: Βάϊος Πράντζος Θεολόγος-Μηχανικός

27/1 Η άρνηση της Παραδόσεως από τούς Προτεστάντες.

Εισηγητής: Νίκος Ζέκιος Θεολόγος-Αγιογράφος

3/2 Η άρνηση της Ίερωσύνης από τούς Προτεστάντες

Εισηγητής: Αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης

10/2 Άρνηση Όρθοδοξίας – αίτίες, πρόληψη

Εισηγητής: Αρχιμ. Δημήτριος Μπίκας

17/2 Ο διάλογος μέ τούς αίρετικούς

Εισηγητής: κ. Βάϊος Πράντζος Θεολόγος-Μηχανικός

23/2 Η έπιστροφή από την αίρεση

Εισηγητής: Αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης

**Αντιχιλιαστική Ημερίδα
στήν Τούμπα Θεσσαλονίκης**

**«ΕΞΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ
ΓΙΑ ΤΑ ΨΥΧΟΝΑΡΚΩΤΙΚΑ;»**

Τήν Τετάρτη 15 Ιανουαρίου 2020 όργανώθηκε αντιχιλιαστική Ημερίδα από την Ίερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης σέ συνεργασία μέ τό Όρθόδοξο Μακεδονικό Παρατηρητήριο (Ο.Μ.Π.), μέ σκοπό την ένη-

μέρωση για τή δραστηριότητα συγχρόνων παραθρησκευτικῶν ομάδων, ἐπικίνδυνων για τόν ἄνθρωπο καί τήν κοινωνία.

Ἡ Ἡμερίδα πραγματοποιήθηκε στό Πολιτιστικό Κέντρο τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης μέ τή συμμετοχή τῶν κληρικῶν καί χριστιανῶν τῶν Ἐνοριῶν τῆς Τούμπας μέ ἐπικεφαλῆς τόν Γενικό Ἀρχιερατικό Ἐπίτροπο τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Ἀρχιμ. π. Φώτιο Ζαρζαβατσάκη, ὁ ὁποῖος καί μετέφερε τόν χαιρετισμό τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου.

Θέμα τῆς ἐκδήλωσης ἦταν «ΕΣΣΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΨΥΧΟΝΑΡΚΩΤΙΚΑ,» μέ ὁμιλητή τόν Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομο Μαϊδώνη, μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων καί Πνευματικό Σύμβουλο τοῦ Ο.Μ.Π.

Ἡ ἀντιαιρετική συνάθροιση ἔγινε, για

νά ἐνημερωθοῦν οἱ χριστιανοί τῆς Τούμπας για τήν ἀπειλή ἀπό τήν δραστηριότητα τῆς Ἐταιρείας «Σκοπιά», ἡ ὁποία ἐγκατέστησε τό μεγαλύτερο Κέντρο τῆς στά Βαλκάνια πρῖν ἓνα χρόνο στήν περιοχή.

Ὁ ὁμιλητής μίλησε για τά «Ψυχοναρκωτικά», ὅπως ἀποκαλοῦνται οἱ σύγχρονες αἱρέσεις, οἱ ὁποῖες δημιουργοῦν χειρότερα συμπτώματα καί ἔχουν περισσότερες ἀρνητικές συνέπειες ἀπό τίς ναρκωτικές οὐσίες. Ἐξαρτήσεις δημιουργοῦν ὄχι μόνο οἱ οὐσίες, ἀλλά καί οἱ αἱρέσεις καί ἡ παραθρησκεία.

Γι' αὐτό εἶναι ἀναγκαῖα καί ἀπαραίτητη ἡ ἐνημέρωση τῶν πολιτῶν ὥστε νά ἐπιτευχθεῖ ἡ ὀρθή ἀντιμετώπισή τους. Στή συνέχεια, ἡ ἀγάπη θά μᾶς ὀδηγήσει στή συμπαράσταση στούς συγγενεῖς τῶν θυμάτων καί τελικά στή βοήθεια τῶν ἰδίων τῶν θυμάτων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Ἀπό τό **Ραδιοφ. Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM**,
μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:

«Ἀλλοτρίωση δόγματος - ἀλλοτρίωση ἡθους». Σάββατο, 14.00-14.30.
Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Ἀπό τό **Ραδιοφ. Σταθμό τῆς Πειραϊκῆς Ἐκκλησίας,**
91,2 FM, μεταδίδονται οἱ ἐκπομπές:

α) «Ἀντιαιρετική Δράση», Σάββατο, 12.00-12.45.

Ἐπιμελοῦνται καί παρουσιάζουν οἱ
Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός καί Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος

β) «Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως»,
Σάββατο, Χειμερινή ὥρα 18.00-19.00, Θερινή ὥρα 16.00-17.00.
(Ἀναμεταδίδονται ὁμιλίες).

Ἴστοσελίδα τῆς ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:
www.ecclesia.gr, e-mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ἴστοσελίδα τῆς ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:
www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM
e-mail: aireseis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

Ἴστοσελίδα τῆς Π. Ε. Γ.: www.ppu.gr, e-mail: info@ppu.gr, τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Η Ὁρθοδοξία μας».
2. «Η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Η ἄστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντική ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Η Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Η χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὅμαδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλίαρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὁλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγική».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Αντώνιο Αλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλὴ Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», (τεύχη 1-20 σὲ 5 τόμους), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρά Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. Κυριακού Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στοὺς Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἀσκήση-γυμναστική;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδοῦλου, «Προφήτες καὶ ψευδοπροφήτες», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Σύγχρονες αἱρέσεις καὶ “Νέα Ἐποχή”. Ποιμαντικὴ προσέγγιση - Ὁρθόδοξη ὀριοθέτηση», ἔκδ. Ἔννοια.
2. π. Χρυσοστόμου Μαϊδώνη, Ὁριοθέτηση πίστεως, Ἀρναία 2007.
3. πρωτ. Βασιλείου Γεωργοπούλου, «Ἡ αἵρεση τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά. Τί πρέπει νὰ γνωρίζουμε», ἔκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυθοῦντος.
4. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἱστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
5. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
6. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
7. Μ. Ε. Johnes, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαριμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρῶσθε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῆ.

ΚΟΥΠΟΝΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Πρός ΠΙΕΓ
Μεσογείων 429
Άγία Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-63.96.665, FAX: 210-60.82.219

Παρακαλώ νά μου στείλετε τό/ά βιβλίο/α

στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: Όνομα:

Όδος & αριθμός:

Ταχ. Κωδ. & Πόλη: Τηλ.:

Παρακαλώ όπως μου αποσταλούν επί αντικαταβολή.

Ό παραγγέλλον

Ό ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεί καί αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ.

ΚΟΥΠΟΝΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ*

Πρός ΠΙΕΓ
Μεσογείων 429
Άγία Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-63.96.665, FAX: 210-60.82.219

Παρακαλώ, μέ ενδιαφέρει νά μου αποστέλλετε τό περιοδικό «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: Όνομα:

Όδος & αριθμός:

Ταχ. Κωδ. & Πόλη: Τηλ.:

* Συμπληρώνεται σέ περίπτωση αλλαγής διεύθυνσως ή έγγραφως νέου παραλήπτου.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

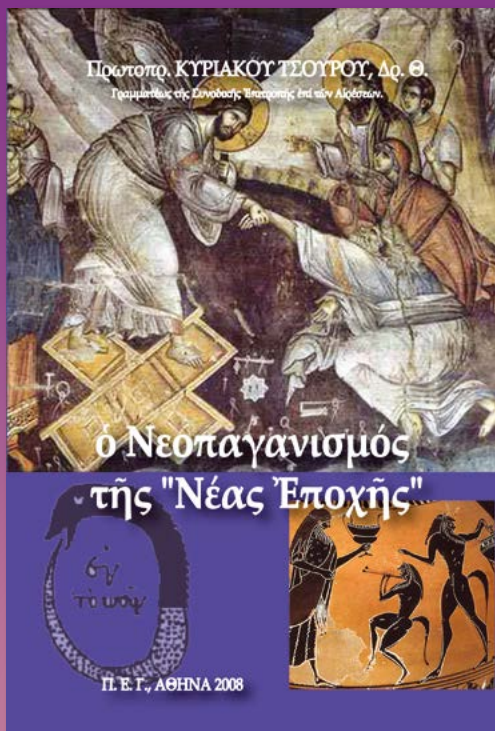
Τ.Θ. 60120

153 10 ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΠΑΡΩΡΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Γλυκόν Νερών
Αριθμός Αδείας 104

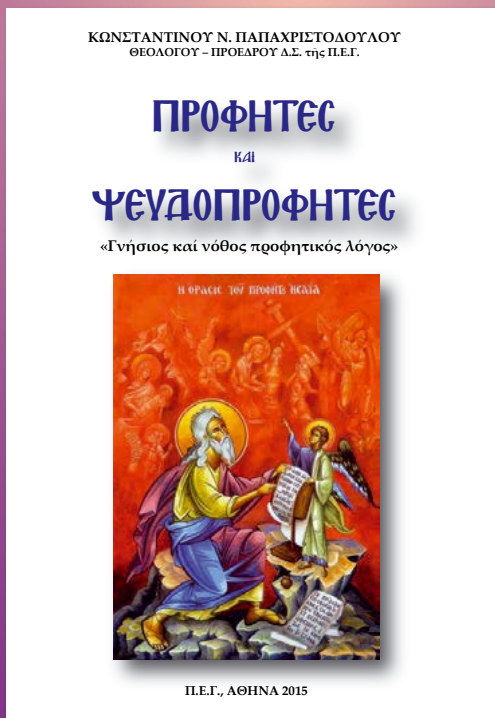

Κωδικός: 4981 ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ - ΑΡΙΘ. ΑΔΕΙΑΣ 528/95

Τό φαινόμενο του “νεοπαγανισμού”, ως μιᾶς ἀπό τίς πολλές “ἀτραπούς” τῆς “Νέας Ἐποχῆς”, δημιουργεῖ σύγχυση στούς Ὀρθόδοξους Ἕλληνες καί ἀποτελεῖ ἕνα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα καί ὄχι μόνο. Τό σύνθημα, πού ἀκούγεται στόν “χώρο” αὐτό: “ἢ Ἕλληνας ἢ Χριστιανός”, καίτοι γιά μᾶς οὐσιαστικά εἶναι ἕνα ψευδεπίγραφο δίλημμα, δέν πρέπει νά ὑπερεκτιμᾶται, ἀλλά οὔτε καί νά ὑποβαθμίζεται. Πολύ περισσότερο, ὅταν τά Ἑλληνικά “ἀρχαιολατρικά” ρεύματα δραστηριοποιοῦνται ὡς ἕνας “νέος ἀντιχριστιανισμός” καί, σέ ἀρκετές περιπτώσεις, μέ ἔντονο ἐθνικιστικό χαρακτήρα. Ἡ ἀντιπαράθεσή τους πρὸς τόν Χριστιανισμό συνοδεύεται συχνά ἀπό φανατισμό καί ἀκρότητες, προκατάληψη, ἀπειλές καί ὕβρεις, ἀπαξιοτικές ἐκφράσεις, ἀνεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, ὑπερβολές, διαστρεβλώσεις, ἀβάσιμους ἰσχυρισμούς καί ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης τῶν λεγομένων καί γραφομένων. Χρησιμοποιοῦν διχαστικά συνθήματα, πού ἀπειλοῦν νά πλήξουν τήν ἐθνική μας ὁμοψυχία καί νά διχάσουν τούς Ἕλληνες σέ “Ἕλληνες” καί “Χριστιανούς”.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΕΙΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ,
ἢ τήν Π.Ε.Γ., τηλ. 210 6396.665.

Ποτέ ἄλλοτε, ὅσο στή σημερινή ἐποχή, δέν ὑπῆρξε τόση παραγωγή καί διακίνηση «προφητειῶν». Καθημερινά, μέσα ἀπό τηλεοπτικές ἐκπομπές, ἐφημερίδες εὐρείας κυκλοφορίας, περιοδικά, ἰστοσελίδες καί Blogs, προβάλλονται σεβάσιμες μορφές ἀπό τό χώρο τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὄχι τόσο γιά τήν ἐνάρετη καί ὀσιακή βιοτή τους, ὅσο γιά τόν «προφητικό» τους λόγο.

Καί ἀναγκαζόμεσθε νά θέσουμε τήν λέξη ἐντός εἰσαγωγικῶν, ὄχι διότι ἀμφισβητοῦμε πῶς οἱ σύγχρονοι γέροντες ἔχουν προφητικό λόγο, ἀλλά ἐπειδή ἡ ὑπερέκθεσή τους ἀπό τά παραπάνω «μέσα» δημιουργεῖ τεράστιες στρεβλώσεις στό μήνυμα τῆς σωτηρίας πού θέλουν νά ἐκπέμψουν.

Στό παρόν πόνημα προσπαθήσαμε νά ὀριοθετήσουμε τήν διδασκαλία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τόν γνήσιο προφητικό λόγο, σέ σχέση μέ τίς νόθες προφητικές ἐμπειρίες, πού κατακλύζουν τήν ἐκκλησιαστική ἱστορία καί κυρίως τήν ἐποχή μας. Ὁ «ὄρυμαγδός προφητειῶν», πού κατακλύζει τόν σύγχρονο ἄνθρωπο, τόν ὀδηγεῖ σέ ἀπόλυτη σύγχυση, ἐντείνει τά ὑπαρξιακά του προβλήματα καί τόν σπρώχνει σέ ἐπικίνδυνες ἀτραπούς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΕΙΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ,
ἢ τήν Π.Ε.Γ., τηλ. 210 6396.665.